

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
V kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-111-06

Druk nr 963

Warszawa, 12 września 2006 r.

Pan
Marek Jurek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

**- o zasadach prowadzenia polityki rozwoju
wraz z projektami aktów wykonawczych.**

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Rozwoju Regionalnego.

(-) Jarosław Kaczyński

U S T A W A

z dnia

o zasadach prowadzenia polityki rozwoju¹⁾

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Ustawa określa zasady prowadzenia polityki rozwoju, podmioty prowadzące tę politykę oraz tryb współpracy między nimi.

2. Ustawy nie stosuje się do programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich i Europejskiego Funduszu Rybackiego, z wyłączeniem przepisów rozdziałów 1, 2 i 7.

Art. 2. Przez politykę rozwoju rozumie się zespół wzajemnie powiązanych działań podejmowanych i realizowanych w celu zapewnienia trwałego i zrównoważonego rozwoju kraju oraz spójności społeczno-gospodarczej i terytorialnej, w skali krajowej, regionalnej lub lokalnej, w szczególności w zakresie:

- 1) ochrony środowiska;
- 2) ochrony zdrowia;
- 3) promocji zatrudnienia, w tym przeciwdziałania bezrobociu, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej bezrobotnych;
- 4) rozwoju kultury, kultury fizycznej, sportu i turystyki;
- 5) rozwoju miast i obszarów metropolitarnych;

- 6) rozwoju obszarów wiejskich;
- 7) rozwoju nauki i zwiększenia innowacyjności gospodarki, w tym rozwoju sektorów opartych na wykorzystaniu nowoczesnych technologii;
- 8) rozwoju zasobów ludzkich, w tym podnoszenia poziomu wykształcenia społeczeństwa, kwalifikacji obywateli, jak również zapobiegania wykluczeniu społecznemu oraz łagodzeniu jego negatywnych skutków;
- 9) stymulowania powstawania nowych miejsc pracy;
- 10) tworzenia i modernizacji infrastruktury społecznej i technicznej;
- 11) wspierania i unowocześniania instytucji państwa;
- 12) wspierania rozwoju przedsiębiorczości;
- 13) wspierania wzrostu gospodarczego;
- 14) zwiększania konkurencyjności gospodarki.

Art. 3. Politykę rozwoju prowadzą:

- 1) w skali kraju – Rada Ministrów;
- 2) w skali regionu – samorząd województwa;
- 3) w skali lokalnej – samorząd powiatowy i gminny.

Art. 4. 1. Politykę rozwoju prowadzi się na podstawie strategii rozwoju.

2. Politykę rozwoju realizuje się, w szczególności, przy pomocy:

- 1) programów operacyjnych, służących osiągnięciu celów, o których mowa w art. 2, przy wykorzystaniu środków publicznych;
- 2) strategii rozwoju kraju, strategii sektorowych oraz planów wykonawczych.

3. Polityka rozwoju może być prowadzona również na podstawie innych instrumentów prawnych i finansowych określonych w odrębnych przepisach.

Art. 5. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) beneficjent – osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej realizującą projekty finansowane z budżetu państwa lub ze źródeł zagranicznych na podstawie umowy o dofinansowanie projektu;
- 2) instytucja zarządzająca – właściwego ministra, ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub, w przypadku regionalnego programu operacyjnego, zarząd województwa, odpowiedzialnych za przygotowanie i realizację programu operacyjnego;
- 3) instytucja pośrednicząca – organ administracji publicznej lub inna jednostka sektora finansów publicznych, której została powierzona, w drodze porozumienia zawartego z instytucją zarządzającą, część zadań związanych z realizacją programu operacyjnego;
- 4) instytucja wdrażająca – podmiot publiczny lub prywatny odpowiedzialny za realizację części lub całości priorytetów programu operacyjnego na podstawie odpowiednio porozumienia lub umowy o dofinansowanie realizacji powierzonych jej zadań;
- 5) kontrakt wojewódzki – porozumienie o dofinansowaniu programu operacyjnego środkami pochodzącymi z budżetu państwa, państwowych funduszy celowych lub ze źródeł zagranicznych, zawierane przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego z zarządem województwa, na warunkach określonych przez Radę Ministrów;

- 6) kwalifikowalność wydatków – spełnienie przez wydatki poniesione w ramach programów operacyjnych kryteriów:
  - a) spójności z postanowieniami przyjętego programu operacyjnego,
  - b) określonych szczegółowo przez instytucję zarządzającą zgodnie z art. 26 ust. 1 pkt 6,
  - c) dodatkowych, przewidzianych dla danego źródła finansowania, w przypadku programów finansowanych ze źródeł zagranicznych;
- 7) partnerzy społeczni i gospodarczy – organizacje pracodawców i organizacje związkowe reprezentatywne w rozumieniu ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (Dz. U. Nr 100, poz. 1080, z późn. zm.²⁾), samorządy zawodowe, organizacje pozarządowe oraz jednostki naukowe w rozumieniu art. 2 pkt 9 ustawy z dnia 8 października 2004 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. Nr 238, poz. 2390 i Nr 273, poz. 2703 oraz z 2005 r. Nr 85, poz. 727 i Nr 179, poz. 1484);
- 8) plan wykonawczy – ramowy dokument programowy, tworzony w przypadku, gdy cele rozwoju mogą być osiągnięte przez dwa lub więcej skoordynowane ze sobą programy operacyjne;
- 9) projekt – przedsięwzięcie realizowane w ramach programu operacyjnego na podstawie umowy o dofinansowanie, zawieranej między beneficjentem a instytucją zarządzającą, instytucją pośredniczącą albo instytucją wdrażającą;
- 10) protest – pisemne wystąpienie podmiotu wnioskującego o dofinansowanie projektu w ramach programu operacyjnego o ponowne sprawdzenie zgodności złożonego

wniosku z kryteriami określonymi w ogłoszeniu, o którym mowa w art. 29;

- 11) system realizacji – zasady i procedury obowiązujące instytucje uczestniczące w realizacji strategii rozwoju kraju, strategii sektorowych, programów operacyjnych obejmujące sprawozdawczość, kontrolę i ocenę oraz sposób koordynacji działań tych instytucji.

Art. 6. 1. Dokumenty opracowywane w trybie określonym niniejszą ustawą podlegają konsultacjom z jednostkami samorządu terytorialnego oraz partnerami społecznymi i gospodarczymi oraz z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

2. Podmiot opracowujący dany dokument ogłasza w dzienniku o zasięgu krajowym oraz na stronie internetowej urzędu go obsługującego informację o konsultacjach, o których mowa w ust. 1, a w szczególności zaproszenie do uczestnictwa w procesie konsultacji, miejsca spotkań i konferencji, temat spotkań i konferencji oraz adres strony internetowej, na której zamieszczono projekt dokumentu.

3. Podmioty, o których mowa w ust. 1, mogą, w terminie 21 dni od dnia ogłoszenia, o którym mowa w ust. 2, wyrazić opinię do projektu. Nieprzedstawienie opinii w terminie oznacza rezygnację z prawa jej wyrażenia.

4. W terminie 30 dni od dnia zakończenia konsultacji, o których mowa w ust. 1, podmioty je organizujące przygotowują sprawozdanie z przebiegu i wyników konsultacji, zawierające w szczególności ustosunkowanie się do uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji wraz z uzasadnieniem oraz podają je do publicznej wiadomości na swojej stronie internetowej.

Art. 7. 1. Właściwy wojewoda powołuje, w drodze zarządzenia, stałą konferencję współpracy w zakresie spraw objętych ustawą, dotyczących gmin, powiatów i województwa, w szczególności w odniesieniu do strategii rozwoju województwa oraz regionalnych i krajowych programów operacyjnych, zwaną dalej „Konferencją”.

2. W skład Konferencji wchodzi:
  - 1) wojewoda – jako przewodniczący;
  - 2) marszałek województwa;
  - 3) przedstawiciele organizacji biorących udział w Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego po stronie samorządowej;
  - 4) ze strony rządowej przedstawiciele ministrów, których zakres działania obejmuje sprawy będące przedmiotem obrad Konferencji;
  - 5) przedstawiciele partnerów społecznych i gospodarczych:
    - a) organizacji pracowników i organizacji pracodawców,
    - b) samorządów zawodowych,
    - c) organizacji pozarządowych,
    - d) środowiska naukowego.

Art. 8. 1. Konferencja stanowi forum wymiany informacji oraz ustalania wspólnego stanowiska w zakresie spraw, o których mowa w art. 7 ust. 1.

2. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego może zwrócić się do przewodniczącego Konferencji o włączenie do porządku obrad Konferencji wskazanych przez niego tematów.

3. Konferencja obraduje na posiedzeniach plenarnych.

4. Konferencja przyjmuje stanowisko w drodze uchwały, w obecności co najmniej połowy składu Konferencji określonego w zarządzeniu, o którym mowa w art. 7 ust. 1. W przypadku równej liczby głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

5. Przewodniczący powołuje zespoły robocze, w skład których mogą wchodzić osoby niebędące członkami Konferencji. Stanowiska przyjmowane na posiedzeniu zespołów roboczych są przedkładane pod głosowanie na posiedzeniu plenarnym Konferencji.

6. Uchwały Konferencji są przekazywane do wiadomości ministrowi do spraw rozwoju regionalnego w terminie 21 dni od dnia ich podjęcia.

7. Członkowie Konferencji uczestniczą w jej pracach nieodpłatnie.

Rozdział 2

Strategie rozwoju

Art. 9. Strategiami rozwoju są:

- 1) strategia rozwoju kraju;
- 2) strategie sektorowe;
- 3) strategie rozwoju województw, o których mowa w art. 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590, z późn. zm.³⁾);
- 4) strategie rozwoju lokalnego, w tym strategie rozwoju powiatów oraz strategie rozwoju gmin.

Art. 10. 1. Strategia rozwoju kraju jest dokumentem planistycznym określającym podstawowe uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym i terytorialnym.

2. Strategia rozwoju kraju obejmuje okres co najmniej 7 lat.

3. Strategia rozwoju kraju zawiera w szczególności:

- 1) diagnozę sytuacji społeczno-gospodarczej kraju, z uwzględnieniem stanu środowiska, obecnych i przewidywanych uwarunkowań ochrony środowiska oraz zróżnicowań przestrzennych;
- 2) prognozę trendów rozwojowych w okresie objętym strategią;
- 3) określenie celów strategicznych polityki rozwoju;

- 4) określenie kierunków interwencji podmiotów, o których mowa w art. 3, służącej osiągnięciu celów strategicznych polityki rozwoju;
- 5) określenie kierunków wspierania rozwoju regionów środkami pochodzącymi z budżetu państwa lub ze źródeł zagranicznych;
- 6) wskaźniki realizacji;
- 7) określenie systemu realizacji oraz ram finansowych.

4. Przy opracowywaniu strategii rozwoju kraju uwzględnia się koncepcję przestrzennego zagospodarowania kraju oraz postanowienia rozdziału 1 w Dziale VI Tytułu I ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2006 r. Nr 129, poz. 902).

5. Strategia rozwoju kraju uwzględnia kierunki rozwoju zawarte w dokumentach strategicznych oraz politykach Unii Europejskiej.

Art. 11. 1. Projekt strategii rozwoju kraju jest opracowywany i uzgadniany przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, we współpracy z właściwymi ministrami.

2. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego przedstawia Radzie Ministrów projekt strategii rozwoju kraju na kolejny okres, co najmniej 12 miesięcy przed upływem okresu objętego poprzednią strategią rozwoju kraju.

3. W czasie trwania procedury opracowywania i uzgadniania strategii rozwoju kraju Sejm i Senat mogą przeprowadzić debatę na temat polityki rozwoju.

4. Strategia rozwoju kraju jest przyjmowana przez Radę Ministrów w drodze uchwały.

5. Prezes Rady Ministrów informuje Sejm i Senat o przyjęciu przez Radę Ministrów strategii rozwoju kraju.

6. Prezes Rady Ministrów przekazuje Sejmowi i Senatowi, do dnia 30 czerwca każdego roku, informację o realizacji strategii rozwoju kraju w roku poprzednim.

Art. 12. 1. Strategia rozwoju kraju podlega okresowej aktualizacji, co najmniej raz na cztery lata. Do aktualizacji strategii rozwoju kraju stosuje się odpowiednio przepisy art. 11.

2. Aktualizując strategię rozwoju kraju, bierze się pod uwagę w szczególności stopień osiągnięcia celów określonych w tej strategii oraz uwarunkowania jej realizacji.

3. Rada Ministrów może zobowiązać ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego do przedstawienia projektu zaktualizowanej strategii rozwoju kraju w każdym terminie.

Art. 13. 1. Strategia sektorowa jest dokumentem planistycznym określającym uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju w określonym zakresie.

2. Strategia sektorowa powinna być zgodna ze strategią rozwoju kraju i obejmuje okres niewykraczający poza okres objęty obowiązującą strategią rozwoju kraju, z zastrzeżeniem ust. 4.

3. Strategia sektorowa zawiera w szczególności:

- 1) diagnozę sytuacji w odniesieniu do sektora objętego programowaniem strategicznym;
- 2) prognozę trendów rozwojowych w okresie objętym strategią;
- 3) określenie celów strategicznych polityki rozwoju w danym zakresie;
- 4) określenie kierunków interwencji podmiotów, o których mowa w art. 3, oraz, o ile będzie to przewidziane, określenie kierunków wspierania rozwoju regionów środkami pochodzącymi z budżetu państwa lub ze źródeł zagranicznych;
- 5) określenie systemu realizacji oraz ram finansowych;

6) wskaźniki realizacji.

4. Strategia sektorowa może wykraczać poza okres objęty obowiązującą strategią rozwoju kraju oraz zawierać elementy inne niż określone w ust. 3, jeżeli wynika to z umów międzynarodowych.

Art. 14. 1. Projekt strategii sektorowej opracowuje oraz uzgadnia właściwy minister, z własnej inicjatywy lub w wykonaniu zobowiązania nałożonego przez Radę Ministrów, i przedkłada go ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego, w celu zaopiniowania pod względem zgodności z obowiązującą strategią rozwoju kraju.

2. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego przedstawia Radzie Ministrów opinię dotyczącą zgodności projektu strategii sektorowej z obowiązującą strategią rozwoju kraju w terminie 30 dni od dnia otrzymania projektu, o którym mowa w ust. 1.

3. W przypadku negatywnej opinii ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, Rada Ministrów podejmuje decyzję w sprawie zgodności projektu strategii sektorowej ze strategią rozwoju kraju.

4. Strategia sektorowa jest przyjmowana przez Radę Ministrów w drodze uchwały.

Rozdział 3

Programy operacyjne

Art. 15. 1. Programy operacyjne ustanawia się w celu realizacji:

- 1) strategii rozwoju kraju i strategii sektorowych – w formie krajowych programów operacyjnych oraz w formie regionalnych programów operacyjnych współfinansowanego z budżetu państwa i źródeł zagranicznych;
- 2) strategii rozwoju województwa – w formie regionalnych programów operacyjnych.

2. Strategia rozwoju kraju może być realizowana również na podstawie umów lub porozumień międzynarodowych, a także odrębnych programów, w tym operacyjnych, oraz instrumentów prawnych i finansowych, o których mowa w przepisach Unii Europejskiej.

3. Realizacja strategii rozwoju kraju w zakresie, o którym mowa w ust. 2, odbywa się na zasadach określonych w umowach lub porozumieniach międzynarodowych, a także w odrębnych programach, w tym operacyjnych, oraz instrumentach finansowych, o których mowa w ust. 2, realizowanych na podstawie przepisów Unii Europejskiej tam wskazanych, dotyczących tych programów oraz na podstawie właściwych decyzji Komisji Europejskiej.

Art. 16. Program operacyjny obejmuje okres niewykraczający poza okres obowiązywania strategii rozwoju kraju lub strategii sektorowej, a w przypadku gdy program operacyjny jest ujęty w planie wykonawczym – okres obowiązywania tego planu.

Art. 17. 1. Program operacyjny określa w szczególności:

- 1) diagnozę sytuacji społeczno-gospodarczej sektora bądź województwa, którego dotyczy, w tym wstępną ocenę wyników programu sporządzoną przed rozpoczęciem jego realizacji;
- 2) cel główny i cele szczegółowe mierzone za pomocą wskaźników określonych ilościowo;
- 3) priorytety;
- 4) kierunki wydatkowania środków publicznych przeznaczonych na realizację programu;
- 5) sposób monitorowania i oceny stopnia osiągnięcia celu głównego i celów szczegółowych;
- 6) plan finansowy, w tym:
  - a) źródła finansowania realizacji programu,

b) kwotę środków przeznaczonych na finansowanie realizacji programu i jej podział między poszczególne priorytety,

c) informację o wysokości współfinansowania na poziomie programu i priorytetów;

7) system realizacji.

2. W przypadku programów operacyjnych współfinansowanych ze środków, o których mowa w art. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006, str. 25-78), uwzględnia się również wymagania określone w art. 36 i 37 tego rozporządzenia.

3. Sposób zapewnienia wieloletniego finansowania programu operacyjnego ze środków pochodzących z budżetu państwa lub ze źródeł zagranicznych określają przepisy o finansach publicznych.

4. W przypadku gdy źródłem dofinansowania w ramach programu operacyjnego są środki pochodzące z funduszy celowych, dofinansowanie w tym zakresie odbywa się na podstawie przepisów dotyczących tych funduszy.

Art. 18. Projekt krajowego programu operacyjnego opracowuje oraz uzgadnia:

1) właściwy minister – jeżeli program nie przewiduje finansowania środkami pochodzącymi ze źródeł zagranicznych i nie jest skierowany do określonego terytorium kraju;

2) minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego we współpracy z właściwym ministrem lub właściwymi ministrami – jeżeli program przewiduje finansowanie środkami pochodzącymi ze źródeł zagranicznych lub jest skierowany do określonego terytorium kraju.

Art. 19. 1. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego przedstawia Radzie Ministrów opinię o zgodności projektu programu operacyjnego, o którym mowa w art. 18 pkt 1, z obowiązującą strategią rozwoju kraju oraz planem wykonawczym, jeżeli program operacyjny jest ujęty w takim planie.

2. W przypadku negatywnej opinii ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, Rada Ministrów podejmuje decyzję w sprawie zgodności projektu programu operacyjnego ze strategią rozwoju kraju i planem wykonawczym.

3. Krajowy program operacyjny przyjmowany jest przez Radę Ministrów w drodze uchwały.

4. Instytucja zarządzająca ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” komunikat o:

- 1) w przypadku krajowych programów operacyjnych, o których mowa w art. 18 pkt 1:
  - a) podjęciu przez Radę Ministrów uchwały o przyjęciu programu operacyjnego,
  - b) adresie strony internetowej, na której instytucja zarządzająca zamieści treść programu operacyjnego, zmian do tego programu oraz treść szczegółowego opisu priorytetów programu operacyjnego,
  - c) terminie, od którego program operacyjny lub jego zmiany będą stosowane,
  - d) zakresie zmian wprowadzonych do programu;
- 2) w przypadku krajowych programów operacyjnych, o których mowa w art. 18 pkt 2:
  - a) podjęciu przez Komisję Europejską decyzji zatwierdzającej program operacyjny,
  - b) adresie strony internetowej, na której instytucja zarządzająca zamieści treść programu operacyj-

- nego, zmian do tego programu oraz treść szczegółowego opisu priorytetów programu operacyjnego,
- c) terminie, od którego program operacyjny lub jego zmiany będą stosowane,
  - d) zakresie zmian wprowadzonych do programu.

Art. 20. 1. Projekt regionalnego programu operacyjnego, przewidującego dofinansowanie pochodzące z budżetu państwa lub ze źródeł zagranicznych uzyskanych za pośrednictwem rządu, przygotowuje zarząd województwa we współpracy z ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego.

2. Zarząd województwa przyjmuje regionalny program operacyjny w drodze uchwały.

3. Instytucja zarządzająca ogłasza w wojewódzkim dzienniku urzędowym komunikat o:

- 1) podjęciu przez zarząd województwa uchwały przyjmującej regionalny program operacyjny;
- 2) adresie strony internetowej, na której instytucja zarządzająca zamieści treść programu operacyjnego oraz zmian tego programu;
- 3) terminie, od którego program operacyjny lub jego zmiany będą stosowane;
- 4) zakresie zmian wprowadzonych do projektu.

4. Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, określa, w drodze uchwały, zakres i warunki dofinansowania regionalnego programu operacyjnego środkami pochodzącymi z budżetu państwa lub ze źródeł zagranicznych.

5. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego zawiera z zarządem województwa porozumienie o dofinansowaniu regionalnego programu operacyjnego środkami pochodzącymi z budżetu państwa lub ze

źródeł zagranicznych, zwane dalej „kontraktem wojewódzkim”, w zakresie i na warunkach określonych przez Radę Ministrów.

6. Kontrakt wojewódzki powinien określać, co najmniej:

- 1) kwotę dofinansowania regionalnego programu operacyjnego środkami pochodzącymi z budżetu państwa lub ze źródeł zagranicznych, w podziale na priorytety;
- 2) warunki przekazywania środków;
- 3) sposób wykonywania przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego nadzoru nad prawidłowością wykorzystania przekazanych środków;
- 4) zakres i tryb sprawozdawczości z realizacji kontraktu;
- 5) sposób wykonywania przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego kontroli i monitoringu nad realizacją kontraktu wojewódzkiego.

7. Kontrakt wojewódzki określa również kwotę dofinansowania części zadań realizowanych przez samorząd wojewódzki w ramach krajowego programu operacyjnego.

8. Zadania ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego określone w kontrakcie wojewódzkim, w szczególności dotyczące nadzoru nad prawidłowością wykorzystania przekazanych środków, mogą zostać przekazane właściwemu miejscowo wojewodzie, na zasadach określonych w odrębnym porozumieniu, którego kopię minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego przekazuje zarządowi województwa w terminie 7 dni od dnia zawarcia porozumienia.

Art. 21. 1. W zakresie, w którym finansowanie projektów w ramach programów, o których mowa w art. 15, stanowi pomoc spełniającą przesłanki określone w art. 87 ust. 1 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską albo pomoc de minimis, do tego finansowania mają zastosowanie szczegółowe warunki i tryb udzielania pomocy.

2. Podmiotami udzielającymi pomocy, o której mowa w ust. 1, są instytucje zarządzające, instytucje pośredniczące albo instytucje wdrażające.

3. Właściwy minister albo minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego – w zakresie regionalnych programów operacyjnych, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe przeznaczenie, warunki i tryb udzielania pomocy, o której mowa w ust. 1, mając w szczególności na uwadze konieczność zapewnienia zgodności udzielanej pomocy z warunkami jej dopuszczalności, w przypadku gdy odrębne przepisy nie określają szczegółowych warunków i trybu udzielania tej pomocy.

Rozdział 4

Plany wykonawcze

Art. 22. 1. Skoordynowane tematycznie programy operacyjne mogą być ujęte w planach wykonawczych.

2. Plan wykonawczy obejmuje okres odpowiadający okresowi dostępności środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, przeznaczonych na finansowanie jego realizacji. Plan wykonawczy przewidujący finansowanie wyłącznie środkami krajowymi obejmuje okres do 7 lat.

3. Plan wykonawczy określa w szczególności:

- 1) krajowe programy operacyjne, które będą realizowane w ramach planu wykonawczego;
- 2) kierunki wsparcia regionalnych programów operacyjnych środkami pochodzącymi z budżetu państwa lub ze źródeł zagranicznych;
- 3) źródła finansowania realizacji planu;
- 4) indykatywną kwotę środków przeznaczonych na finansowanie krajowych i regionalnych programów operacyjnych;

- 5) indykatywny podział środków, o których mowa w pkt 4, między poszczególne krajowe i regionalne programy operacyjne;
- 6) system realizacji oraz sposób koordynacji realizacji programów operacyjnych.

4. W przypadku planu wykonawczego, w którym ujęte są programy operacyjne, o których mowa w art. 17 ust. 2, uwzględnia się również wymagania określone w art. 27 i 28 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999.

Art. 23. 1. Opracowanie i uzgodnienie projektu planu wykonawczego odbywa się na zasadach określonych w art. 18.

2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, na wniosek ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, oszacuje, w terminie 1 miesiąca od dnia otrzymania wniosku, kwotę środków budżetu państwa dostępnych na realizację planu wykonawczego w kolejnych latach realizacji planu.

3. Plan wykonawczy jest przyjmowany przez Radę Ministrów w drodze uchwały.

Art. 24. 1. Plan wykonawczy podlega aktualizacji w przypadku:

- 1) aktualizacji strategii rozwoju kraju;
- 2) korekty oszacowania kwoty środków, o którym mowa w art. 23 ust. 2.

2. Rada Ministrów może zobowiązać właściwego ministra do przedstawienia projektu zaktualizowanego planu wykonawczego z przyczyn innych niż określone w ust. 1.

3. Zaktualizowany plan wykonawczy przyjmuje Rada Ministrów w drodze uchwały.

Rozdział 5

Realizacja programów operacyjnych

Art. 25. 1. Za prawidłową realizację programu operacyjnego odpowiada instytucja zarządzająca.

2. Instytucją zarządzającą jest:

- 1) w przypadku krajowego programu operacyjnego – odpowiednio właściwy minister albo minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, zgodnie z art. 18;
- 2) w przypadku regionalnego programu operacyjnego – zarząd województwa.

Art. 26. 1. Do zadań instytucji zarządzającej należy w szczególności:

- 1) wypełnianie obowiązków wynikających z art. 59 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 – w odniesieniu do programu operacyjnego współfinansowanego ze środków, o których mowa w art. 1 tego rozporządzenia;
- 2) przygotowanie szczegółowego opisu priorytetów programu operacyjnego, z uwzględnieniem wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, o których mowa w art. 35 ust. 3 pkt 1;
- 3) przygotowanie i przekazanie Komitetowi Monitorującemu do zatwierdzenia propozycji kryteriów wyboru projektów;

- 4) wybór, w oparciu o kryteria, o których mowa w pkt 3, projektów, które będą dofinansowane w ramach programu operacyjnego;
- 5) zawieranie z beneficjentami umów o dofinansowanie projektu;
- 6) określenie kryteriów kwalifikowalności wydatków objętych dofinansowaniem w ramach programu operacyjnego;
- 7) określenie poziomu dofinansowania projektu, jako procentu wydatków objętych dofinansowaniem, przy czym poziom ten może:
  - a) być zróżnicowany w zależności od typu projektu lub właściwości beneficjenta,
  - b) wynieść do 100% wartości projektu;
- 8) określenie systemu realizacji programu operacyjnego;
- 9) określenie typów projektów, przy wyborze których niezbędne jest zasięgnięcie opinii ekspertów, o których mowa w art. 31;
- 10) zarządzanie środkami finansowymi przeznaczonymi na realizację programu operacyjnego, pochodzącymi z budżetu państwa, budżetu województwa lub ze źródeł zagranicznych;
- 11) dokonywanie płatności ze środków programu operacyjnego na rzecz beneficjentów;
- 12) monitorowanie postępów w realizacji, ewaluacja programu operacyjnego oraz stopnia osiągnięcia jego celów;
- 13) opracowywanie, w razie potrzeby, propozycji zmian w programie operacyjnym;

- 14) prowadzenie kontroli realizacji programu operacyjnego, w tym kontroli realizacji poszczególnych dofinansowanych projektów;
- 15) odzyskiwanie kwot nienależnie wypłaconych beneficjentom;
- 16) zapewnienie właściwej informacji i promocji programu operacyjnego.

2. Instytucja zarządzająca, wykonując zadania, o których mowa w ust. 1, powinna uwzględniać zasadę równego dostępu do pomocy wszystkich kategorii beneficjentów w ramach programu oraz zapewniać przejrzystość reguł stosowanych przy ocenie projektów.

Art. 27. 1. Instytucja zarządzająca może, w drodze porozumienia, powierzyć instytucji pośredniczącej część zadań związanych z realizacją programu operacyjnego, a w szczególności:

- 1) przygotowanie i przekazanie instytucji zarządzającej propozycji szczegółowego opisu priorytetów programu operacyjnego w oparciu o wytyczne ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, o których mowa w art. 35 ust. 3 pkt 1;
- 2) przygotowanie i przekazanie Komitetowi Monitorującemu propozycji kryteriów wyboru projektu;
- 3) dokonywanie, w oparciu o określone kryteria, wyboru projektów, które będą dofinansowane w ramach programu operacyjnego;
- 4) zawieranie umów z beneficjentami o dofinansowanie projektu;
- 5) kontrolę realizacji dofinansowanych projektów;
- 6) dokonywanie płatności ze środków programu operacyjnego na rzecz beneficjentów;

- 7) odzyskiwanie kwot nienależnie wypłaconych beneficjentom;
  - 8) prowadzenie działań informacyjnych i promocyjnych.
2. Instytucja zarządzająca ponosi odpowiedzialność za prawidłowość realizacji zadań powierzonych instytucji pośredniczącej.
3. Instytucja zarządzająca zatwierdza procedury dokonywania czynności w ramach powierzonych zadań, opracowane przez instytucję pośredniczącą.
4. Instytucja zarządzająca lub, za jej zgodą instytucja pośrednicząca lub instytucja wdrażająca może powierzyć realizację czynności technicznych związanych z obsługą swoich zadań innym podmiotom na podstawie odpowiednio porozumienia lub umowy.
5. Do realizacji czynności technicznych, o których mowa w ust. 4, powierzanych jednostce sektora finansów publicznych lub fundacjom, których jedynym fundatorem jest Skarb Państwa, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. Nr 19, poz. 177, z późn. zm.⁴⁾). W takim przypadku instytucja zarządzająca lub instytucja pośrednicząca zwraca tym jednostkom sektora finansów publicznych lub fundacjom wydatki konieczne do wykonania tych czynności.

Art. 28. 1. W ramach programu operacyjnego mogą być dofinansowane projekty:

- 1) indywidualne – określone w programie operacyjnym, zgłaszane przez beneficjentów imiennie wskazanych w programie operacyjnym;
- 2) systemowe – polegające na dofinansowaniu realizacji przez poszczególne organy administracji publicznej i inne jednostki organizacyjne sektora finansów publicznych, zadań publicznych określonych w odrębnych przepisach dotyczących tych organów i jednostek;
- 3) wyłonione w trybie konkursu;

- 4) o wartości netto powyżej 25 mln euro, niebędące projektami, o których mowa w pkt 1-3; projekty te wymagają zatwierdzenia na wniosek instytucji zarządzającej odpowiednio przez Radę Ministrów albo przez właściwy sejmik województwa.

2. Decyzję o dofinansowaniu projektu, którego beneficjentem jest instytucja zarządzająca lub instytucja pośrednicząca, podejmuje instytucja zarządzająca, z zastrzeżeniem art. 35 ust. 2 pkt 8.

Art. 29. 1. Instytucja zarządzająca, instytucja pośrednicząca lub instytucja wdrażająca, w celu wyłonienia projektów do dofinansowania w trybie, o którym mowa w art. 28 ust. 1 pkt 3, ogłasza konkurs na swojej stronie internetowej.

2. Ogłoszenie, o którym mowa w ust. 1, określa:
  - 1) rodzaj projektów podlegających dofinansowaniu;
  - 2) rodzaj podmiotów, które mogą ubiegać się o dofinansowanie;
  - 3) kwotę środków przeznaczonych na dofinansowanie projektów;
  - 4) poziom dofinansowania projektów, o którym mowa w art. 26 ust. 1 pkt 7;
  - 5) maksymalną kwotę dofinansowania projektu, o ile kwota taka została ustalona;
  - 6) kryteria wyboru projektów;
  - 7) termin rozstrzygnięcia konkursu;
  - 8) wzór wniosku o dofinansowanie projektu;
  - 9) termin, miejsce i sposób składania wniosków o dofinansowanie projektu;
  - 10) wzór umowy o dofinansowanie projektu.

3. Instytucja zarządzająca, instytucja pośrednicząca lub instytucja wdrażająca w dniu ogłoszenia konkursu zamieszcza w dzienniku o zasięgu ogólnopolskim lub regionalnym informację o konkursie, zawierającą co najmniej elementy określone w ust. 2 pkt 1-3 oraz wskazanie adresu strony internetowej, na której zamieszczono ogłoszenie o konkursie.

4. Do czasu zawarcia wszystkich umów o dofinansowanie projektu z beneficjentami wyłonionymi w konkursie lub w wyniku rozpatrzenia protestu, instytucja ogłaszająca konkurs:

- 1) nie może spowodować pogorszenia warunków realizacji projektu oraz nakładać na podmioty ubiegające się o dofinansowanie dodatkowych obowiązków;
- 2) nie może dokonać zmian w zasadach konkursu w zakresie, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, 5, 6, 8 i 9;
- 3) może wyłącznie rozszerzyć katalog podmiotów ubiegających się o dofinansowanie.

Art. 30. 1. Instytucja zarządzająca, instytucja pośrednicząca lub instytucja wdrażająca ogłasza na swojej stronie internetowej listę projektów wyłonionych do dofinansowania oraz pisemnie informuje każdego z wnioskodawców o wynikach rozpatrzenia jego wniosku.

2. Wnioskodawca, którego projekt nie został wyłoniony do dofinansowania, w terminie 14 dni od dnia otrzymania informacji, o której mowa w ust. 1, może złożyć pisemny protest.

3. Protest jest rozpatrywany:

- 1) w przypadku krajowych programów operacyjnych – przez instytucję wdrażającą, instytucję pośredniczącą albo przez instytucję zarządzającą, jeżeli odpowiednio instytucja wdrażająca albo instytucja pośrednicząca nie zostały ustanowione dla danego programu;
- 2) w przypadku regionalnych programów operacyjnych – przez zarząd województwa.

4. W przypadku negatywnego rozpatrzenia protestu wnioskodawca, w terminie 7 dni od dnia otrzymania informacji w tym zakresie, może skierować wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy:

- 1) w przypadku krajowych programów operacyjnych – do instytucji zarządzającej;
- 2) w przypadku regionalnych programów operacyjnych – do ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.

5. Protest oraz wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy są rozpatrywane w terminie 1 miesiąca od dnia ich otrzymania.

6. Rozstrzygnięcie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy kończy procedurę wyboru projektu.

Art. 31. 1. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, w celu zapewnienia rzetelnej i bezstronnej oceny projektów, powołuje i odwołuje ekspertów z poszczególnych dziedzin objętych programem operacyjnym na okres 5 lat, licząc od dnia powołania, a także prowadzi listę tych ekspertów.

2. Instytucja zarządzająca, instytucja pośrednicząca lub instytucja wdrażająca, w procesie wyboru projektów do dofinansowania, może korzystać z opinii ekspertów wpisanych na listę, o której mowa w ust. 1, z uwzględnieniem art. 26 ust. 1 pkt 9.

3. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady powoływania i odwoływania ekspertów, warunki jakie musi spełniać ekspert oraz przesłanki skreślenia z listy ekspertów, a także warunki ich wynagradzania za wydane opinie, mając na względzie dążenie do zapewnienia rzetelnej i bezstronnej oceny projektów.

Art. 32. 1. Instytucja zarządzająca lub instytucja pośrednicząca zawiera z instytucją wdrażającą odpowiednio porozumienie lub umowę o dofinansowanie realizacji powierzonych jej zadań.

2. Porozumienie lub umowa, o których mowa w ust. 1, określają w szczególności:

- 1) zadania instytucji wdrażającej objęte dofinansowaniem środkami programu operacyjnego;
- 2) kwotę dofinansowania;
- 3) warunki przekazania środków;
- 4) sposób wykonywania przez instytucję zarządzającą lub instytucję pośredniczącą nadzoru nad prawidłowością wykorzystania przekazanych środków.

3. Instytucja wdrażająca realizuje zadania dofinansowane w ramach programu operacyjnego w sposób określony w odrębnych przepisach dotyczących jej działalności.

Art. 33. 1. O otrzymanie dofinansowania w ramach programu operacyjnego nie może ubiegać się podmiot spoza sektora finansów publicznych:

- 1) który w istotny sposób naruszył postanowienia umowy dotyczącej gospodarowania przez ten podmiot środkami publicznymi,
- 2) jeżeli osoba działająca w imieniu tego podmiotu została skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo popełnione w związku z próbą pozyskania środków publicznych lub w związku z gospodarowaniem takimi środkami
– przez okres 3 lat od dnia zaistnienia okoliczności, o których mowa w pkt 1 lub 2.

2. Podmioty sektora finansów publicznych ponoszą odpowiedzialność na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

3. Przepis ust. 2 nie ma zastosowania do podmiotów sektora finansów publicznych wskazanych w programie operacyjnym jako instytucja wdrażająca lub beneficjent.

4. Podmiot ubiegający się o otrzymanie dofinansowania jest obowiązany załączyć do wniosku o dofinansowanie oświadczenie zawierające

informację, że nie zachodzi żadna z przesłanek, o których mowa w ust. 1, pod groźbą odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

Art. 34. 1. Instytucje zarządzające, instytucje pośredniczące oraz instytucje wdrażające przekazują niezwłocznie ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego, za pomocą środków komunikacji elektronicznej lub pisemnie, informację o ujawnieniu okoliczności stanowiących przyczynę wyłączenia z możliwości ubiegania się o dofinansowanie.

2. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego prowadzi wykaz podmiotów wyłączonych z możliwości ubiegania się o dofinansowanie oraz udostępnia te informacje, na wniosek, instytucjom zarządzającym, instytucjom pośredniczącym i instytucjom wdrażającym.

3. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego określi, w drodze rozporządzenia, zakres informacji, o których mowa w ust. 1, tryb ich przekazywania, a także tryb udostępniania wykazu podmiotów wyłączonych z możliwości ubiegania się o dofinansowanie, biorąc pod uwagę konieczność ochrony tych informacji przed niepowołanym dostępem.

Art. 35. 1. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego odpowiada za koordynację w zakresie wykorzystania środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, w tym z budżetu Unii Europejskiej, przeznaczonych na dofinansowanie programów operacyjnych.

2. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego w szczególności:

- 1) wykonuje, o ile ustawa nie stanowi inaczej, zadania państwa członkowskiego określone w przepisach rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999;

- 2) opracowuje i przedstawia Radzie Ministrów do zatwierdzenia, po zasięgnięciu opinii właściwego ministra albo zarządu województwa, propozycję podziału środków budżetu państwa i środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej między poszczególne programy operacyjne;
- 3) zapewnia zgodność programów operacyjnych z przepisami Unii Europejskiej;
- 4) prowadzi, we współpracy z właściwymi ministrami i zarządami województw, negocjacje z Komisją Europejską mające na celu uzgodnienie treści programów operacyjnych;
- 5) współpracuje w zakresie przygotowywania regionalnych programów operacyjnych, monitoruje i kontroluje przebieg ich realizacji oraz zwraca się do zarządów województw z wnioskami dotyczącymi usprawnienia sposobu ich realizacji;
- 6) występuje do Komisji Europejskiej z wnioskiem o dokonanie przesunięć środków między programami lub między priorytetami;
- 7) certyfikuje Komisji Europejskiej prawidłowość poniesienia wydatków w ramach programów operacyjnych;
- 8) wyraża zgodę na dofinansowanie projektu w ramach regionalnego programu operacyjnego, którego beneficjentem jest instytucja zarządzająca lub instytucja pośrednicząca;
- 9) opracowuje i przedstawia Radzie Ministrów do zatwierdzenia projekty planów wykonawczych przewidujących finansowanie środkami pochodzącymi z budżetu Unii Europejskiej;

- 10) prowadzi negocjacje z Komisją Europejską mające na celu uzgodnienie treści planów, o których mowa w pkt 9;
- 11) opracowuje i przedstawia Radzie Ministrów do zatwierdzenia raporty o postępach w realizacji planów, o których mowa w pkt 9, kierowane do Komisji Europejskiej.

3. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, w celu zapewnienia zgodności sposobu wdrażania programów operacyjnych z prawem Unii Europejskiej oraz spełniania wymagań określanych przez Komisję Europejską, a także w celu zapewnienia jednolitości zasad wdrażania programów operacyjnych, może, z uwzględnieniem art. 26, wydać wytyczne dotyczące programów operacyjnych w zakresie:

- 1) szczegółowego opisu priorytetów programu operacyjnego;
- 2) trybu dokonywania wyboru projektów;
- 3) kwalifikacji osób uczestniczących w wyborze projektów;
- 4) trybu dokonywania płatności i rozliczeń;
- 5) trybu monitorowania postępów realizacji programów operacyjnych;
- 6) trybu i zakresu sprawozdawczości z realizacji programów operacyjnych;
- 7) sposobu oceny programów operacyjnych;
- 8) warunków technicznych gromadzenia i przekazywania danych w formie elektronicznej;
- 9) kontroli realizacji programów operacyjnych;
- 10) sposobu postępowania w razie wykrycia nieprawidłowości;
- 11) innych spraw związanych z przygotowaniem i wdrażaniem programów operacyjnych.

4. Wytyczne dotyczące spraw, o których mowa w ust. 3 pkt 1-4, minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego przygotowuje po zasięgnięciu opinii instytucji pośredniczących.

5. W przypadku regionalnych programów operacyjnych wytyczne dotyczące spraw, o których mowa w ust. 3, minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego przygotowuje po zasięgnięciu opinii właściwej instytucji zarządzającej.

6. Wytyczne dotyczące spraw, o których mowa w ust. 3 pkt 4 i 10, minister rozwoju regionalnego przygotowuje we współpracy z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych.

7. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego ogłasza na swojej stronie internetowej oraz w Biuletynie Informacji Publicznej wytyczne, o których mowa w ust. 3.

8. W zakresie, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego zapewnia kontrolę wykorzystania środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, w tym z budżetu Unii Europejskiej.

9. Zadania ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego wynikające z ust. 2 pkt 7 mogą zostać przekazane wojewodzie, w zakresie i na zasadach określonych w odrębnym porozumieniu.

Art. 36. 1. Realizacja programów operacyjnych podlega monitorowaniu przez Komitet Monitorujący.

2. Właściwy minister pełniący funkcję instytucji zarządzającej programem operacyjnym powołuje, w drodze zarządzenia, Komitet Monitorujący:

- 1) w przypadku programu operacyjnego dofinansowanego ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej – zgodnie z art. 63 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego

rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 – określając jego skład, zadania oraz tryb działania, zgodnie z przepisami tego rozporządzenia;

2) w przypadku pozostałych programów operacyjnych – określając jego skład, zadania oraz tryb działania.

3. W przypadku regionalnych programów operacyjnych zarząd województwa powołuje, w drodze uchwały, Komitet Monitorujący, określając jego skład, zadania oraz tryb działania.

4. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego oraz właściwy wojewoda uczestniczą, poprzez swoich przedstawicieli, w pracach Komitetu Monitorującego powołanego dla regionalnego programu operacyjnego, o którym mowa w ust. 3.

5. W pracach Komitetu Monitorującego, o którym mowa w ust. 3, uczestniczą także przedstawiciele Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Art. 37. 1. Do postępowania w zakresie ubiegania się oraz udzielania dofinansowania na podstawie niniejszej ustawy ze środków pochodzących z budżetu państwa lub ze środków zagranicznych nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.⁵⁾), z wyjątkiem przepisów dotyczących właściwości miejscowej organów, wyłączenia pracowników organu, doręczeń i wezwań, terminów, udostępniania akt, a także skarg i wniosków.

2. Do postępowania w zakresie ubiegania się oraz udzielania dofinansowania na podstawie niniejszej ustawy ze środków pochodzących z budżetu państwa lub ze środków zagranicznych nie stosuje się przepisów dotyczących postępowania sądowo-administracyjnego.

Rozdział 6

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 38. W ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2005 r. Nr 45, poz. 435, Nr 157, poz. 1315, Nr 167, poz. 1399 i Nr 175, poz. 1460 i 1462) w art. 54 dodaje się pkt 8 w brzmieniu:

„8) pełnienie zadań związanych z realizacją programów współfinansowanych ze źródeł zagranicznych.”.

Art. 39. W ustawie z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2001 r. Nr 13, poz. 123, z późn. zm.⁶⁾) w art. 28 ust. 1b i 1c otrzymują brzmienie:

„1b. Państwowe instytucje kultury mogą otrzymywać dotacje z budżetów jednostek samorządu terytorialnego na zadania ważne z punktu widzenia regionalnej polityki rozwoju w zakresie rozwoju kultury, w tym dotacje na wydatki inwestycyjne.

1c. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia, szczególne warunki i tryb udzielania dotacji, o których mowa w ust. 1b, mając w szczególności na względzie konieczność zapewnienia zgodności udzielanej pomocy z zasadami wydatkowania środków publicznych.”.

Art. 40. W ustawie z dnia 30 maja 1996 r. o gospodarowaniu niektórymi składnikami mienia Skarbu Państwa oraz o Agencji Mienia Wojskowego (Dz. U. z 2004 r. Nr 163, poz. 1711, Nr 273, poz. 2703 oraz z 2005 r. Nr 132, poz. 1110 i Nr 167, poz. 1398) w art. 7 dodaje się ust. 7 w brzmieniu:

„7. W zakresie właściwości Ministra Obrony Narodowej Agencja może realizować zadania związane z wdrażaniem programów operacyjnych, o których mowa w ustawie z dnia .... o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr ..., poz. ...).”.

Art. 41. W ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590, z późn. zm.³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 11:

a) uchyla się ust. 1a,

b) dodaje się ust. 1b i 1c w brzmieniu:

„1b. W strategii rozwoju województwa wydziela się okres niewykraczający poza okres objęty aktualnie obowiązującą strategią rozwoju kraju.

1c. Strategia rozwoju województwa zawiera:

1) diagnozę sytuacji społeczno-gospodarczej województwa,

2) określenie celów strategicznych polityki rozwoju województwa,

3) określenie kierunków działań podejmowanych przez samorząd województwa dla osiągnięcia celów strategicznych polityki rozwoju województwa,

4) listę projektów infrastrukturalnych o szczególnym znaczeniu dla osiągnięcia celów strategicznych rozwoju województwa,

5) prognozę wysokości środków publicznych służących realizacji projektów, o której mowa w pkt 4.”,

c) w ust. 2 dodaje się pkt 9 w brzmieniu:

„9) wspieranie i prowadzenie działań na rzecz integracji społecznej i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.”,

d) ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

- „3. Strategia rozwoju województwa jest realizowana przez regionalne programy operacyjne, o których mowa w ustawie z dnia ... o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr ..., poz. ...).
4. Samorząd województwa może występować o dofinansowanie realizacji regionalnego programu operacyjnego środkami budżetu państwa i środkami pochodzącymi z budżetu Unii Europejskiej oraz innymi środkami pochodzącymi ze źródeł zagranicznych, w trybie określonym w odrębnej ustawie.”;

2) w art. 12a ust. 1 otrzymuje brzmienie:

- „1. Sejmik województwa określa zasady, tryb i harmonogram opracowania strategii rozwoju województwa, uwzględniając w szczególności:
  - 1) zadania organów samorządu województwa przy określaniu strategii rozwoju województwa,
  - 2) tryb i zasady współpracy z podmiotami wymienionymi w art. 12.”;

3) w art. 18 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

- „2) uchwalanie strategii rozwoju województwa,”;
- 4) użyte w art. 41 w ust. 2 w pkt 4 wyrazy „programów wojewódzkich” zastępuje się wyrazami „regionalnych programów operacyjnych”;
- 5) użyte w art. 50 w ust. 1 wyrazy „wojewódzkich programów” zastępuje się wyrazami „regionalnych programów operacyjnych”.

Art. 42. W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887, z późn. zm.⁷⁾) w art. 4 w pkt 2 lit. za otrzymuje brzmienie:

„za) inne niż powiatowe urzędy pracy podmioty kierujące

- w stosunku do osób pobierających stypendium w okresie stażu lub przygotowania zawodowego – którymi są:

- jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne – z wyjątkiem wojewódzkich i powiatowych urzędów pracy,
  - Ochotnicze Hufce Pracy,
  - agencje zatrudnienia,
  - instytucje szkoleniowe,
  - instytucje dialogu społecznego,
  - instytucje partnerstwa lokalnego,
  - organizacje pozarządowe działające na rzecz rozwoju zasobów ludzkich i przeciwdziałania bezrobociu,
  - jednostki naukowe,
  - organizacje pracodawców,
  - związki zawodowe,
  - ośrodki doradztwa rolniczego,
  - ośrodki poradnictwa zawodowego i psychologicznego
- korzystające z budżetu państwa, państwowych funduszy celowych lub ze źródeł zagranicznych na podstawie umowy o dofinansowanie projektu albo decyzji, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju (Dz. U. Nr 116, poz. 1206, z 2005 r. Nr 90, poz. 759 i Nr 267, poz. 2251 oraz z 2006 r. Nr 149, poz. 1074)

albo ustawy z dnia ... o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr ..., poz. ...),”.

Art. 43. W ustawie z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (Dz. U. Nr 109, poz. 1158, z późn. zm.⁸⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4 w ust. 1a wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Agencja uczestniczy w realizacji programów operacyjnych, których mowa w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju (Dz. U. Nr 116, poz. 1206, z 2005 r. Nr 90, poz. 759 i Nr 267, poz. 2251 oraz z 2006 r. Nr 149, poz. 1074) oraz w ustawie z dnia ... o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr ..., poz. ...):”;

2) w art. 6b ust. 10 otrzymuje brzmienie:

„10. Właściwy minister pełniący funkcję instytucji zarządzającej programem operacyjnym, o którym mowa w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju oraz w ustawie z dnia ... o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowe przeznaczenie, warunki i tryb udzielania przez Agencję pomocy finansowej w ramach tego programu, uwzględniając konieczność realizacji celów w nim określonych, efektywnego i skutecznego wykorzystania tej pomocy oraz zapewnienia przejrzystości jej udzielania.”.

Art. 44. W ustawie z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019 i Nr 267, poz. 2255) w art. 72 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Urządzenia melioracji wodnych podstawowych mogą być wykonywane na koszt innych osób prawnych lub osób

fizycznych, a także współfinansowane z publicznych środków wspólnotowych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju (Dz. U. Nr 116, poz. 1206, z 2005 r. Nr 90, poz. 759 i Nr 267, poz. 2251 oraz z 2006 r. Nr 149, poz. 1074) oraz na zasadach określonych w ustawie z dnia ... o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr ..., poz. ...).”.

Art. 45. W ustawie z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. Nr 86, poz. 789, z późn. zm.⁹⁾) tytuł rozdziału 2a otrzymuje brzmienie:

„Budowa i przebudowa linii kolejowych określonych w Narodowym Planie Rozwoju oraz w programach operacyjnych realizowanych na podstawie przepisów o zasadach prowadzenia polityki rozwoju ”.

Art. 46. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. Nr 210, poz. 2135, z późn. zm.¹⁰⁾) w art. 75 ust. 9a otrzymuje brzmienie:

„9a. Osoby, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 24a, zgłasza do ubezpieczenia zdrowotnego podmiot kierujący (beneficjent) na staż lub przygotowanie zawodowe w miejscu pracy, którym jest:

- 1) jednostka samorządu terytorialnego i jej jednostka organizacyjna – z wyjątkiem wojewódzkiego i powiatowego urzędu pracy,
- 2) Ochotniczy Hufiec Pracy,
- 3) agencja zatrudnienia,
- 4) instytucja szkoleniowa,
- 5) instytucja dialogu społecznego,
- 6) instytucja partnerstwa lokalnego,
- 7) organizacja pozarządowa działająca na rzecz rozwoju zasobów ludzkich i przeciwdziałania bezrobociu,

- 8) jednostka naukowa,
- 9) organizacja pracodawców,
- 10) związek zawodowy,
- 11) ośrodek doradztwa rolniczego,
- 12) ośrodek poradnictwa zawodowego i psychologicznego – korzystający z budżetu państwa, państwowych funduszy celowych lub ze źródeł zagranicznych na podstawie umowy o dofinansowanie projektu albo decyzji, o których mowa w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju (Dz. U. Nr 116, poz. 1206, z 2005 r. Nr 90, poz. 759 i Nr 267, poz. 2251 oraz z 2006 r. Nr 149, poz. 1074) albo na podstawie ustawy z dnia ... o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr ..., poz. ...).”.

Art. 47. W ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 oraz z 2006 r. Nr 46, poz. 328 i Nr 104, poz. 708 i 711) w art. 94 w ust. 1 pkt 10 otrzymuje brzmienie:

„10) dofinansowanie lub finansowanie kosztów realizacji inwestycji, w tym realizowanych z udziałem z budżetu państwa, państwowych funduszy celowych lub ze źródeł zagranicznych w ramach kontraktów wojewódzkich, o których mowa w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju (Dz. U. Nr 116, poz. 1206, z 2005 r. Nr 90, poz. 759 i Nr 267, poz. 2251 oraz z 2006 r. Nr 149, poz. 1074) oraz w ustawie z dnia ... o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr ..., poz. ...);”.

Rozdział 7

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 48. 1. Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia na lata 2007-2013, przyjęte przez Radę Ministrów w dniu ..., z dniem wejścia w życie ustawy stają się planem wykonawczym w rozumieniu art. 5 pkt 8.

2. Trybu i terminów uzgodnień, o których mowa w art. 11, nie stosuje się do Strategii Rozwoju Kraju 2007-2015, przyjętej przez Radę Ministrów w dniu ....

3. Programy operacyjne obejmujące okres programowania na lata 2007-2013, przyjęte przed dniem wejścia w życie ustawy, stają się programami operacyjnymi w rozumieniu niniejszej ustawy.

4. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, przedstawi Radzie Ministrów informację o niezbędnym zakresie zmian w dokumentach, o których mowa w ust. 1-3.

Art. 49. 1. Właściwi ministrowie, w terminie 1 miesiąca od dnia wejścia w życie ustawy, przedstawiają ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego aktualne strategie sektorowe, przyjęte przez Radę Ministrów przed dniem przyjęcia strategii rozwoju kraju, o której mowa w art. 48 ust. 2.

2. Właściwi ministrowie w terminie 3 miesięcy od dnia upływu terminu określonego w ust. 1, doprowadzą strategie sektorowe, o których mowa w ust. 1, do zgodności ze strategią rozwoju kraju, o której mowa w art. 48 ust. 2.

Art. 50. Z dniem wejścia w życie ustawy programy wojewódzkie, o których mowa w art. 12 ust. 3 ustawy wymienionej w art. 41, stają się regionalnymi programami operacyjnymi w rozumieniu niniejszej ustawy.

Art. 51. 1. Traci moc ustawa z dnia 20 marca 2002 r. o finansowym wspieraniu inwestycji (Dz. U. Nr 41, poz. 363, z późn. zm.¹¹⁾).

2. Do spraw wszczętych i niezakończonych na podstawie ustawy, o której mowa w ust. 1, w tym do umów i postępowań sądowych, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 52. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 42-46, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2007 r.

-
- ¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się: ustawę z dnia 28 września 1991 r. o lasach, ustawę z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, ustawę z dnia 30 maja 1996 r. o gospodarowaniu niektórymi składnikami mienia Skarbu Państwa oraz o Agencji Mienia Wojskowego, ustawę z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa, ustawę z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, ustawę z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, ustawę z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne, ustawę z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym, ustawę z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych i ustawę z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym.
- ²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 154, poz. 1793 i 1800, z 2002 r. Nr 10, poz. 89 i Nr 240, poz. 2056 oraz z 2004 r. Nr 240, poz. 2407.
- ³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 153, poz. 1271 i Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055 i Nr 116, poz. 1206 oraz z 2006 r. Nr 126, poz. 875.
- ⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 116, poz. 1207, Nr 145, poz. 1537 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 163, poz. 1362 i Nr 184, poz. 1539 oraz z 2006 r. Nr 79, poz. 551.
- ⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 49, poz. 509, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 169, poz. 1387, z 2003 r. Nr 130, poz. 1188 i Nr 170, poz. 1660, z 2004 r. Nr 162, poz. 1692 oraz z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 78, poz. 682 i Nr 181, poz. 1524.
- ⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 41, poz. 364, z 2003 r. Nr 96, poz. 874, Nr 162, poz. 1568 i Nr 213, poz. 2081, z 2004 r. Nr 11, poz. 96 i Nr 261, poz. 2598 oraz z 2005 r. Nr 131, poz. 1091 i Nr 132, poz. 1111.
- ⁷⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 162, poz. 1118 i 1126, z 1999 r. Nr 26, poz. 228, Nr 60, poz. 636, Nr 72, poz. 802, Nr 78, poz. 875 i Nr 110, poz. 1256, z 2000 r. Nr 9, poz. 118, Nr 95, poz. 1041, Nr 104, poz. 1104 i Nr 119, poz. 1249, z 2001 r. Nr 8, poz. 64, Nr 27, poz. 298, Nr 39, poz. 459, Nr 72, poz. 748, Nr 100, poz. 1080, Nr 110, poz. 1189, Nr 111, poz. 1194, Nr 130, poz. 1452 i Nr 154, poz. 1792, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 41, poz. 365, Nr 74, poz. 676, Nr 155, poz. 1287, Nr 169, poz. 1387, Nr 199, poz. 1673, Nr 200, poz. 1679 i Nr 241, poz. 2074, z 2003 r. Nr 56, poz. 498, Nr 65, poz. 595, Nr 135, poz. 1268, Nr 149, poz. 1450, Nr 166, poz. 1609, Nr 170, poz. 1651, Nr 190, poz. 1864, Nr 210, poz. 2037, Nr 223, poz. 2217 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 19, poz. 177, Nr 64, poz. 593, Nr 99, poz. 1001, Nr 121, poz. 1264, Nr 146, poz. 1546, Nr 173, poz. 1808, Nr 187, poz. 1925 i Nr 210, poz. 2135, z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 86, poz. 732, Nr 132, poz. 1110, Nr 143, poz. 1199, Nr 143, poz. 1202, Nr 150, poz. 1248, Nr 163, poz. 1362, Nr 164, poz. 1366, Nr 169, poz. 1412, Nr 183, poz. 1538, Nr 184, poz. 1539 i Nr 249, poz. 2104 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708.
- ⁸⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 66, poz. 596 i Nr 216, poz. 1824, z 2004 r. Nr 145, poz. 1537, Nr 281, poz. 2785 z 2005 r. Nr 132, poz. 1110, Nr 179, poz. 1484 i Nr 249, poz. 2104 oraz z 2006 r. Nr 149, poz. 1074.

- ⁹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 170, poz. 1652 i Nr 203, poz. 1966, z 2004 r. Nr 92, poz. 883, Nr 96, poz. 959, Nr 97, poz. 962 i Nr 173, poz. 1808, z 2005 r. Nr 157, poz. 1314, Nr 163, poz. 1362 i Nr 169, poz. 1420 oraz z 2006 r. Nr 12, poz. 63.
- ¹⁰⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 94, poz. 788, Nr 132, poz. 1110, Nr 138, poz. 1154, Nr 157, poz. 1314, Nr 164, poz. 1366, Nr 169, poz. 1411 i Nr 179, poz. 1485 oraz z 2006 r. Nr 75, poz. 519 i Nr 104, poz. 708 i 711.
- ¹¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 141, poz. 1177, z 2003 r. Nr 159, poz. 1537, z 2004 r. Nr 123, poz. 291, Nr 173, poz. 1808, Nr 273, poz. 2701, z 2005 r. Nr 179, poz. 1484 i Nr 249, poz. 2104 oraz z 2006 r. Nr 66, poz. 472.

UZASADNIENIE

I. Uzasadnienie ogólne

Zgodnie z art. 146 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej Rada Ministrów prowadzi politykę wewnętrzną. Składa się na nią polityka odzwierciedlająca działania państwa na różnych niwach społecznych i gospodarczych, między innymi polityka bezpieczeństwa, polityka zdrowotna oraz polityka rozwoju. Projektowana ustawa zawiera przepisy regulujące działania z zakresu polityki rozwoju.

Podstawowym celem projektowanej ustawy jest stworzenie ram prawnych, które usystematyzują sposób prowadzenia polityki rozwoju społeczno-gospodarczego. Prowadzenie takiej polityki stanowi istotny element działań w każdym państwie, w każdych warunkach i w każdym czasie. Dotychczas w Polsce polityka rozwoju nie była prowadzona w sposób wystarczająco skoordynowany. W istocie takie cele nadrzędne nigdy nie zostały explicite zdefiniowane. W rezultacie, różne instytucje publiczne, odpowiedzialne za poszczególne sfery działań rozwojowych, wydatkują środki publiczne w sposób niespójny, a w najbardziej drastycznych przypadkach podejmują działania wzajemnie sprzeczne. Z powyższych przyczyn pula środków publicznych przeznaczanych na cele rozwojowe, która z natury rzeczy jest zawsze ograniczona, jest wydatkowana w sposób niewystarczająco efektywny, co skutkuje niższą niż możliwa do osiągnięcia dynamiką rozwoju cywilizacyjnego Polski.

U źródła tych problemów leży brak mechanizmów, które wymuszałyby określenie jednolitej, długoterminowej strategii rozwoju i podporządkowanie cząstkowych działań, podejmowanych przez poszczególne instytucje publiczne, realizacji takiej spójnej strategii.

Pierwsza próba uporządkowania sposobu prowadzenia polityki rozwojowej została podjęta w ustawie z dnia 12 maja 2000 r. o zasadach wspierania rozwoju regionalnego (Dz. U. Nr 48, poz. 550,

z późn. zm). Ustawa ta dotyczyła jednak tylko jednego z aspektów opisanego wyżej problemu, a mianowicie koordynacji działań rozwojowych podejmowanych przez Rząd i przez samorządy województw. Kolejną regulacją prawną dotyczącą tej materii, ujmującą zagadnienie koordynacji polityki rozwojowej już znacznie szerzej, była ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju (Dz. U. Nr 116, poz. 1206, z późn. zm.), zwana dalej „ustawą o NPR”, która m.in. uchylila ustawę z dnia 12 maja 2000 r. o zasadach wspierania rozwoju regionalnego (Dz. U. Nr 48, poz. 550, z późn. zm.). W praktyce system wprowadzony ustawą o NPR nie okazał się wystarczająco elastyczny i nie zapewnił skutecznego wdrażania funduszy strukturalnych. W związku z tym postanowiono ograniczyć działanie tej ustawy w czasie do perspektywy 2004-2006, z jednoczesnym przygotowaniem nowej ustawy wykorzystującej dotychczasowe doświadczenia.

Projektowana ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju będzie zatem pierwszą regulacją prawną, kompleksowo ujmującą zagadnienie sposobu prowadzenia polityki rozwoju, dotyczącą wszystkich podmiotów realizujących tę politykę i wszystkich źródeł jej finansowania, z tym że przepisy zawarte w rozdziałach 3-5 nie będą miały zastosowania do programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Rybackiego. Z uwagi na specyfikę, programy finansowane z powyższych Funduszy będą realizowane na podstawie przepisów odrębnych. W praktyce oznacza to, że programy finansowane z EFRROW oraz EFR będą musiały być zgodne ze strategią rozwoju kraju, natomiast ich realizacja będzie przebiegała w sposób przewidziany w odrębnych przepisach.

Głównym celem planowanej regulacji jest:

- wprowadzenie mechanizmów koordynujących sposób prowadzenia polityki strukturalnej (rozwojowej),
- określenie podmiotów prowadzących politykę strukturalną i tryb współpracy między nimi,

- zdefiniowanie zasad prowadzenia polityki strukturalnej,
- zdefiniowanie podstawowych dokumentów służących prowadzeniu polityki strukturalnej.

Projekt zawiera:

- definicje poszczególnych określeń zawartych w ustawie,
- definicję polityki rozwoju i wymienia najważniejsze obszary, w jakich jest ona prowadzona,
- wskazanie na podmioty prowadzące politykę rozwoju,
- określenie celów i sposobów prowadzenia i realizacji polityki rozwoju,
- tryb przygotowywania projektów: strategii rozwoju kraju, strategii sektorowych i strategii rozwoju województw,
- tryb ustanawiania i realizacji programów operacyjnych,
- systematykę rodzajów projektów, które mogą otrzymać dofinansowanie w ramach programu operacyjnego,
- zmianę 10 ustaw w zakresie obejmującym strategię rozwoju województw i regionalne programy operacyjne.

II. Uzasadnienie szczegółowe

1. Art. 2 projektu zawiera definicję polityki rozwoju i wymienia najważniejsze obszary, w jakich jest ona prowadzona. Do obszarów tych należą m.in.: tworzenie i modernizacja infrastruktury społecznej i technicznej (np. drogowej, kolejowej, energetycznej, informatycznej), stymulowanie rozwoju miast i obszarów wiejskich, powstawania nowych miejsc pracy, przedsiębiorczości, podniesienie poziomu wykształcenia oraz kwalifikacji zawodowych obywateli, ochrona zdrowia, środowiska, rozwój nauki, kultury, kultury fizycznej i sportu, zwiększenie innowacyjności gospodarki. Lista ta jest przykładowa, gdyż obszary interwencji publicznej służącej celom rozwojowym zmieniają się w czasie wraz z postępowaniem cywilizacyjnym (np. kilkanaście lat temu nikt nie zwracałby uwagi na konieczność zapewnienia powszechnego dostępu do Internetu). Należy jednocześnie zauważyć, że polityka

rozwoju jest prowadzona w wielu obszarach i nie dotyczy jedynie rozwoju regionalnego. W przypadku podejmowania w ramach polityki rozwoju działań w zakresie np. tworzenia i modernizacji infrastruktury technicznej, jest to działanie ukierunkowane regionalnie, ale również postrzegane w skali całego kraju. W tak założonym systemie ustawa stwarza podstawy do prowadzenia rządowej polityki regionalnej, ale będzie ona realizowana na podstawie programów przyjmowanych przez Rząd. Zgodnie z projektowanymi przepisami ustawy, będą istnieć krajowe programy operacyjne, które będą dotyczyć określonego regionu, przykładem jest Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej. Jednak projektowana ustawa dotyczy polityki rozwoju, zatem wspomniany wyżej program będzie elementem polityki rozwoju kraju realizowanym w oparciu o cele założone w Strategii Rozwoju Kraju i ma służyć osiągnięciu rozwoju społecznego i gospodarczego danego regionu kraju. Stąd przyjęte w projekcie rozróżnienie na programy krajowe i regionalne, bez tworzenia odrębnej polityki rozwoju regionalnego rządowego i regionalnego.

2. Art. 3 określa podmioty prowadzące w Polsce politykę rozwoju, odnosząc ją jednocześnie do zakresu terytorialnego i tak:

- w skali kraju – Rada Ministrów,
- w skali regionu – samorząd województwa,
- w skali lokalnej – samorząd powiatowy i gminny.

Zadania tych podmiotów i tryb koordynacji określają kolejne przepisy ustawy.

3. Art. 4 zawiera kluczowe postanowienia dotyczące sposobu prowadzenia polityki rozwoju. Polityka ta jest określana w strategiach rozwoju, a następnie skonkretyzowana w programach operacyjnych. Realizacja polityki rozwoju opiera się na realizacji programów operacyjnych.

4. Art. 5 projektu zawiera definicje określeń użytych w projektowanej ustawie, istotnych z punktu widzenia realizacji polityki rozwoju,

takich jak: beneficjent, Instytucja Zarządzająca, Instytucja Pośrednicząca, Instytucja Wdrażająca, projekt, kwalifikowalność wydatków, partnerzy społeczni i gospodarczy itd. Powyższe definicje mają na celu zapewnienie czytelności i jednoznaczności projektowanych regulacji ustawowych. Definicje zostały przygotowane w oparciu o przepisy UE, jednakże zgodnie z przyjętym założeniem, będą one miały zastosowanie zarówno do programów finansowanych ze środków unijnych, jak i ze środków krajowych.

5. Art. 6-8 zawierają postanowienia dotyczące przeprowadzania konsultacji z jednostkami samorządu terytorialnego, partnerami społecznymi i gospodarczymi oraz z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego. Zgodnie z przyjętą konstrukcją, ustawa zawiera ramowe postanowienia w tym zakresie, takie jak: obowiązek przeprowadzenia ww. konsultacji, termin ich trwania, a także obowiązek sporządzenia sprawozdania z ich przebiegu wraz z ustosunkowaniem się do zgłoszonych uwag. Natomiast szczegóły przebiegu konsultacji będą wynikać z informacji zamieszczonej na stronie internetowej i w prasie o zasięgu krajowym, co odpowiada dotychczasowym uregulowaniom w tym zakresie stosowanym przy konsultacji Narodowego Planu Rozwoju. Następne przepisy dotyczą konferencji, której przewodniczącym będzie wojewoda jako przedstawiciel rządu w terenie. Konferencja ta będzie skupiać przedstawicieli wielu środowisk i będzie podejmować tematy dotyczące wszystkich zagadnień regulowanych ustawą. Konferencje takie będą przedstawiać ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego, w drodze uchwały, swoje rozstrzygnięcia i opinie. Idea utworzenia Konferencji zrodziła się z konieczności instytucjonalnego uregulowania dyskusji poświęconej polityce rozwoju na szczeblu lokalnym i regionalnym. Na poziomie krajowym fora dyskusji poświęconej temu tematowi są zorganizowane instytucjonalnie i istniała potrzeba, aby pozostałe szczeble również uporządkować i wprowadzić możliwość regularnych spotkań i wymiany myśli. W ten sposób została w pełni

zrealizowana idea partnerstwa zarówno na szczeblu krajowym jak i lokalnym. Przyjęte rozwiązanie zostało zaakceptowane przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

6. Rozdział 2 jest poświęcony strategiom rozwoju. Realizacja strategii rozwoju kraju oraz strategii sektorowych odbywa się przez realizację krajowych programów operacyjnych, przy czym strategia rozwoju kraju może być również realizowana na podstawie umów lub porozumień międzynarodowych, przy pomocy instrumentów prawnych i finansowych, o których mowa w przepisach Unii Europejskiej, w tym przy pomocy programów realizowanych na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz.Urz. UE L 210 z 31.07.2006, str. 25-78). Odrębność sposobu realizacji ww. instrumentów oraz ich międzynarodowy charakter nie pozwala na poziomie ustawodawstwa krajowego uregulować trybu ich ustanawiania i realizacji. Jednocześnie jednak jest wskazane, aby dokument programowy, jakim będzie strategia rozwoju kraju, dotyczący szeroko pojmowanej polityki rozwoju był realizowany także z udziałem tych odrębnych instrumentów.

Myślą przewodnią przepisów tego rozdziału jest nadanie prymatu strategii rozwoju kraju (SRK) i doprowadzenie do sytuacji, w której częściowe strategie rozwojowe przyjmowane przez Radę Ministrów (strategie sektorowe) są w pełni spójne z SRK.

Określenie systemu realizacyjnego oraz ram finansowych powinno być zawarte w treści strategii albo powinna ona wskazywać miejsce określenia systemu realizacyjnego oraz ram finansowych.

W omawianym procesie wskazano rolę Parlamentu w zakresie polityki rozwoju. Art. 11 w ust. 3, 5 i 6 przewiduje mianowicie przeprowadzenie debaty na temat polityki rozwoju w czasie trwania procedury opracowywania i uzgadniania strategii rozwoju kraju oraz

obowiązek przekazywania Sejmowi i Senatowi informacji o realizacji strategii rozwoju kraju w roku poprzednim. Ponadto Prezes Rady Ministrów będzie informował Sejm i Senat o przyjęciu przez Radę Ministrów strategii rozwoju kraju.

Strategia rozwoju kraju jako dokument długookresowy będzie podlegać aktualizacji, przy czym w ustawie wprowadzono zasadę, że aktualizacja ta ma się odbywać nie rzadziej niż raz na cztery lata. Dodatkowo aktualizacja może być przeprowadzona w każdym czasie, o ile minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego zostanie do tego zobowiązany przez Radę Ministrów. W rezultacie więc przyjęty instrument umożliwi wystąpienie każdemu z ministrów z inicjatywą aktualizacji strategii, na forum Rady Ministrów, jeżeli uzna on, że taka aktualizacja, z uwzględnieniem stanu spraw leżących w jego zakresie kompetencji ujętych w strategii sektorowej, jest potrzebna.

Wszystkie dokumenty przygotowywane w celu realizacji polityki rozwoju będą podlegały zarówno niezbędnym konsultacjom z przedstawicielami administracji rządowej, na zasadach określonych w odrębnych przepisach, w tym zwłaszcza w Regulaminie pracy Rady Ministrów, a także konsultacjom z jednostkami samorządu terytorialnego i partnerami społecznymi oraz gospodarczymi.

7. Rozdział 3 reguluje zagadnienia związane z ustanawianiem i realizacją programów operacyjnych. Dotychczas obowiązek wydatkowania środków rozwojowych w oparciu o programy operacyjne dotyczył tylko części środków pochodzących z UE. Projekt ustawy przewiduje rozciągnięcie tego obowiązku na wszelkie środki przeznaczone na cele rozwojowe, niezależnie od źródeł ich pochodzenia.

Programy operacyjne będą programami wieloletnimi w rozumieniu ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.). Stąd też projekt ustawy nie zawiera przepisów o trybie zabezpieczania i uruchamiania środków

przeznaczonych na finansowanie programów operacyjnych, odsyłając w tym zakresie do ustawy o finansach publicznych. Należy jednak zauważyć szczególną sytuację przewidzianą dla dofinansowania programów operacyjnych ze środków pochodzących z funduszy celowych. W takim przypadku będą mieć zastosowanie przepisy szczególne, regulujące te fundusze celowe. Nie będzie więc możliwe dofinansowanie ze środków funduszu celowego takich projektów realizowanych w ramach programu operacyjnego, które nie spełniałyby wymagań ustanowionych dla określenia zasad, trybu, warunków i sposobu wydatkowania środków określonego funduszu celowego. W projektowanym art. 19 zawarte są mechanizmy zapewniające zgodność treści krajowych programów operacyjnych z SRK i planami wykonawczymi. Odmiennie wygląda sytuacja w przypadku regionalnych programów operacyjnych, bowiem ich ustanawianie pozostaje w kompetencji samorządów województw. Proponuje się, aby zasady współpracy między administracją rządową a samorządem województwa przy realizacji regionalnych programów operacyjnych określał tzw. „kontrakt wojewódzki”. Kontrakt ten w imieniu Rządu będzie zawierał minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego na warunkach określonych przez Radę Ministrów. Oczywiście instytucja kontraktu wojewódzkiego dotyczyć będzie tylko tych regionalnych programów operacyjnych, które będą dofinansowane środkami pozostającymi w dyspozycji administracji rządowej. Pozostałe regionalne programy operacyjne będą ustanawiane przez samorzady wojewódzkie w pełni samodzielnie.

Niektóre spośród instrumentów realizacji programów operacyjnych będą zawierały elementy pomocy publicznej dla przedsiębiorców. Powstaje zatem kwestia zapewnienia zgodności warunków udzielania tej pomocy z unijnymi przepisami prawa materialnego i proceduralnego w tej dziedzinie. W przypadku krajowych programów operacyjnych organami udzielającymi pomocy będą instytucje szczebla centralnego, działające w oparciu o akty normatywne, określające zadania tych jednostek i sposób ich realizacji, bądź też

akty normatywne wydawane na podstawie art. 21 projektowanej ustawy. Takie akty normatywne będą stanowić jednocześnie programy pomocowe w rozumieniu ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. Nr 123, poz. 1291). Także w przypadku regionalnych programów operacyjnych istnieje potrzeba utworzenia jednolitej podstawy prawnej, która stanowiłaby program pomocowy, podlegający ewentualnej notyfikacji w Komisji Europejskiej. Dlatego przewiduje się, że przeznaczenie i warunki udzielania pomocy publicznej w ramach regionalnych programów operacyjnych określi rozporządzenie ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.

8. Rozdział 4 przewiduje możliwość ujęcia kilku programów operacyjnych w jednym planie wykonawczym, przy czym rozwiązanie to dotyczy sytuacji, gdy poszczególne programy są ze sobą skoordynowane. W rozdziale tym określone zostały ramy czasowe planów wykonawczych, ich zawartość, jak również tryb przygotowywania, przyjmowania oraz aktualizacji.

SRK, ze względu na swój długoterminowy charakter, będzie dokumentem o znacznym stopniu ogólności. Plany wykonawcze będą dokumentami planistycznymi, które określą sposób i ramy finansowe realizacji SRK w krótszej perspektywie czasowej. Przewiduje się, że dla realizacji SRK może powstać kilka planów wykonawczych, dotyczących różnych przedziałów czasowych obowiązywania SRK bądź różnych źródeł finansowania jej realizacji. W szczególności planem wykonawczym realizacji SRK w oparciu o środki pochodzące z budżetu UE na lata 2007-2013 będą Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia.

9. Rozdział 5. W art. 25-27 projektu określono instytucjonalny system wdrażania programów operacyjnych. W ślad za rozwiązaniami prawa unijnego w tym zakresie przyjęto, że pełną odpowiedzialność za prawidłowość realizacji programu operacyjnego ponosi Instytucja Zarządzająca. Instytucja ta może delegować część zadań

do innych instytucji pośredniczących. Instytucją pośredniczącą może być tylko organ administracji publicznej lub jednostka sektora finansów publicznych, zatem do powierzania zadań między Instytucją Zarządzającą a Instytucją Pośredniczącą nie stosuje się przepisów o zamówieniach publicznych. Ponadto Instytucja Zarządzająca lub Instytucja Pośrednicząca może powierzyć realizację czynności technicznych związanych z wdrażaniem programu operacyjnego podmiotom spoza sektora finansów publicznych i będzie się to odbywać na podstawie umowy. Realizacja czynności technicznych może zostać powierzona również podmiotowi reprezentującemu Skarb Państwa. Będzie się to mogło odbywać w drodze porozumienia administracyjnego.

Przepisy art. 28 projektu ustawy wprowadzają systematykę rodzajów projektów, które mogą otrzymać dofinansowanie w ramach programu operacyjnego. Pierwszy rodzaj to projekty indywidualne – w tym przypadku w programie operacyjnym wskazuje się jedynego uprawnionego beneficjenta środków, natomiast program nie konkretyzuje samego projektu, a jedynie określa jego zakres tematyczny. Przykładowo tego rodzaju projektem mógłby być projekt działań promujących Polskę na rynkach międzynarodowych, zgłoszony przez właściwą w tym zakresie instytucję publiczną. Z kolei koncepcja projektu systemowego polega na dofinansowaniu środkami programu operacyjnego zadań realizowanych przez organy administracji publicznej i jednostki organizacyjne sektora finansów publicznych, określonych dla tych instytucji w odrębnych przepisach prawa. Przykładem takiego projektu mogłoby być dofinansowanie realizacji zadań wynikających z przepisów o finansowym wspieraniu inwestycji.

Wszystkie powyższe rodzaje projektów mają tę wspólną cechę, że dotyczą dofinansowania zadań publicznych realizowanych w sposób określony w odrębnych przepisach prawa i przez jednostki wskazane w tych odrębnych przepisach. Inny rodzaj to

projekty o znacznej wartości, zazwyczaj o charakterze infrastrukturalnym wynikające ze strategii rozwoju, zatwierdzone na wniosek Instytucji Zarządzającej odpowiednio przez Radę Ministrów lub właściwy sejmik województwa.

Programy operacyjne będą jednak również przewidywały dofinansowanie projektów o określonym charakterze, realizowanych przez beneficjentów, którzy nie są z góry znani, w szczególności beneficjentów spoza sektora finansów publicznych. Przykładowo mogą to być projekty z zakresu budowy społeczeństwa obywatelskiego zgłaszane przez organizacje pozarządowe. Istnieje zatem potrzeba ustawowego uregulowania trybu wyboru takich projektów, zgłaszanych przez potencjalnych beneficjentów. Zagadnienie to jest uregulowane w przepisach art. 29 projektu ustawy. Proponuje się, aby tego rodzaju projekty były wyłaniane w drodze publicznie ogłaszanego konkursu. Z przyczyn praktycznych ogólna informacja o konkursie byłaby zamieszczana w dzienniku o zasięgu regionalnym lub ogólnopolskim, co gwarantuje powszechny dostęp do tej informacji, natomiast szczegółowa dokumentacja konkursowa (np. wzór wniosku o dofinansowanie, wzór umowy dofinansowania, kryteria oceny wniosków) znajdowałaby się na stronie internetowej instytucji ogłaszającej konkurs (instytucji zarządzającej lub pośredniczącej). Dokumentacja konkursowa będzie opracowywana przez instytucję ogłaszającą konkurs. Instytucja ta, do czasu zawarcia z beneficjentami wszystkich umów o dofinansowanie projektu, będzie związana treścią dokumentacji konkursowej w zakresie określonym w projektowanym art. 29 ust. 2 pkt 1, 5, 6, 8 i 9. A pkt 2 instytucja może zmienić jedynie w ten sposób, że może rozszerzyć katalog podmiotów uprawnionych do składania wniosków o dofinansowanie. Przyjęto zatem rozwiązanie analogiczne do obowiązującego w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. Nr 19, poz. 177, z późn. zm.), gdzie zamawiający również opracowuje treść dokumentacji przetargowej (w tym SIWZ, wzór umowy, jaka będzie zawarta itd.), publikuje ją

na stronie internetowej i jest związany jej treścią do momentu ostatecznego rozstrzygnięcia postępowania.

Już w obecnym stanie prawnym, na podstawie różnych aktów normatywnych, instytucje publiczne udzielają dofinansowania podmiotom spoza sektora finansów publicznych wyłanianym w trybie konkursowym. Powstał na tym tle istotny problem prawny, czy do takiego trybu wyłaniania biorców środków publicznych stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego (K.p.a.), w szczególności te, dotyczące odwołań.

W projekcie ustawy przewidziano przepisy jednoznacznie rozstrzygające ten problem. Przepisów K.p.a. nie stosuje się, z wyjątkiem przepisów dotyczących właściwości miejscowej organów, wyłączenia pracowników organu, doręczeń i wezwań, terminów, udostępniania akt, a także skarg i wniosków (art. 37 projektu). W ten sposób też skonsumowano dotychczasową linię orzecznictwa w tym zakresie (por. orzeczenia – postanowienie NSA z dnia 19 marca 2003 r., sygn. akt III SA 223/03; postanowienie NSA z dnia 8 grudnia 2003 r., sygn. akt III SA 2835/03, postanowienie WSA w Warszawie z dnia 19 listopada 2004 r., sygn. akt III SA/Wa 1420/04; wyrok NSA z dnia 24 maja 2005 r., sygn. akt II GSK 70/05; postanowienie WSA w Warszawie z dnia 9 czerwca 2005 r., sygn. akt III SA/Wa 782/05; postanowienie WSA w Warszawie z dnia 11 października 2005 r., sygn. akt III SA/Wa 2491/05; postanowienie WSA w Warszawie z dnia 31 marca 2006 r., sygn. akt III SA/Wa 2777/05; postanowienie NSA z dnia 24 maja 2006 r., sygn. akt II GSK 394/05).

Tak też jest w przypadku konkursów, gdzie wprowadza się m.in. odrębną procedurę odwoławczą (protest rozpatrywany odpowiednio przez Instytucję Wdrażającą, Instytucję Pośredniczącą albo Instytucję Zarządzającą – w ramach krajowych programów operacyjnych, bądź przez zarząd województwa – w ramach regionalnych programów operacyjnych; wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy – art. 30 projektowanej ustawy).

W celu zapewnienia należytej przejrzystości procesu wyboru projektów przewiduje się możliwość uczestnictwa w tym procesie niezależnych ekspertów, zweryfikowanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.

Stosownie do postanowień projektowanego art. 33 o otrzymanie dofinansowania w ramach programu operacyjnego nie może ubiegać się podmiot spoza sektora finansów publicznych, który w niewłaściwy sposób gospodarował środkami publicznymi, lub osoba działająca w jego imieniu popełniła przestępstwo w związku z próbą pozyskania środków publicznych lub w związku z gospodarowaniem takimi środkami. W art. 34 uregulowano tryb obiegu informacji zapewniający realizację tego unormowania. Wykluczenie z możliwości otrzymania dofinansowania nie dotyczy podmiotów sektora finansów publicznych wskazanych w programie operacyjnym jako Instytucja Wdrażająca lub beneficjent. Podmioty takie ponoszą odpowiedzialność na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

Powyższe podmioty przeznaczają bowiem otrzymywane środki publiczne na zaspokajanie potrzeb publicznych i nie osiągają z tego tytułu korzyści własnych. Przykładowo – wykluczenie z możliwości otrzymania dofinansowania jednostki samorządu terytorialnego oznaczałoby w istocie nałożenie nieuzasadnionych sankcji nie tyle na osoby, które dopuściły się nieprawidłowości, co na ogół mieszkańców tej jednostki.

Niemal wszystkie przepisy rozdziału 5 ustawy mają zastosowanie do wszelkich programów operacyjnych, niezależnie od źródła ich finansowania. Wyjątek stanowi tu art. 35, który dotyczy wyłącznie programów operacyjnych współfinansowanych środkami pochodzącymi ze źródeł zagranicznych, w tym z budżetu UE. Specyfika tych programów polega na tym, że do ich realizacji stosuje się nie tylko przepisy prawa polskiego, ale także szereg przepisów prawa unijnego. Ponadto istnieje potrzeba zapewnienia spójnej reprezentacji interesów Polski przed Komisją Europejską, a także

rozbudowy systemu instytucjonalnego o elementy występujące tylko w przypadku programów współfinansowanych przez UE (tzw. instytucja certyfikująca, która poświadcza przed KE prawidłowość wydatków poniesionych z budżetu UE). Z tych przyczyn w art. 35 określono szczególne kompetencje ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w procesie ustanawiania i wdrażania programów operacyjnych współfinansowanych środkami UE oraz jego właściwość w zakresie kontaktów z KE.

10. Rozdział 6. Zmiany w przepisach obowiązujących dotyczą nowelizacji następujących ustaw:

- 1) ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2005 r. Nr 45, poz. 425, z późn. zm.),
- 2) ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2001 r. Nr 13, poz. 123, z późn. zm.),
- 3) ustawy z dnia 30 maja 1996 r. o gospodarowaniu niektórymi składnikami mienia Skarbu Państwa oraz o Agencji Mienia Wojskowego (Dz. U. z 2004 r. Nr 163, poz. 1711, z późn. zm.),
- 4) ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590, z późn. zm.),
- 5) ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887, z późn. zm.),
- 6) ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (Dz. U. Nr 109, poz. 1158, z późn. zm.),
- 7) ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019 i Nr 267, poz. 2255),
- 8) ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. Nr 86, poz. 789, z późn. zm.),

- 9) ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. Nr 210, poz. 2135, z późn. zm.),
- 10) ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365).

Proponowane zmiany, poza zmianą ujętą w pkt 1, mają na celu utrzymanie tych samych zasad realizacji, np. programów operacyjnych po wejściu w życie projektowanej ustawy.

Zmiana druga dotyczy zmiany organu uprawnionego do wydania rozporządzenia, które w swej istocie dotyczy dotacji dla instytucji kultury. Jest to wynik uporządkowania kompetencji m.in. ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.

11. Rozdział 7. W przepisach przejściowych przyjęto, że Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia na lata 2007-2013, które stanowią plan wykonawczy w rozumieniu niniejszej ustawy, mogą być przyjęte przed przyjęciem Strategii Rozwoju Kraju. Proces tworzenia i uzgadniania pierwszej SRK może być procesem długotrwałym, natomiast NSRO są niezbędne do uzyskania finansowania z budżetu UE na lata 2007-2013. Po przyjęciu SRK, NSRO zostaną dostosowane do treści SRK.

Z uwagi na fakt, że projektowana ustawa wejdzie w życie po przyjęciu pierwszej strategii rozwoju kraju oraz po przyjęciu niektórych krajowych programów operacyjnych, wprowadzono regulację, zgodnie z którą do tych dokumentów nie znajdują zastosowania przepisy dotyczące trybu i terminów ich przygotowywania i przyjmowania.

Po wejściu w życie ustawy zostanie dokonany przegląd strategii sektorowych przyjętych wcześniej, tj. przed przyjęciem pierwszej strategii rozwoju kraju. Strategie te zostaną doprowadzone do zgodności z SRK.

Ze względu na wysoki stopień zaawansowania realizacji programów operacyjnych ustanowionych w oparciu o ustawę o NPR

zasadne jest dokończenie ich realizacji w dotychczasowym reżimie prawnym. W związku z tym przepisy projektowanej ustawy nie będą miały zastosowania do programów operacyjnych i kontraktów wojewódzkich realizowanych na podstawie dotychczasowych przepisów.

Projekt przewiduje uchylenie ustawy z dnia 20 marca 2002 r. o finansowym wspieraniu inwestycji (Dz. U. Nr 41, poz. 363, z późn. zm.), która weszła w życie 20 maja 2002 r. Do 2003 r. wsparcie finansowe inwestycji na mocy przepisów niniejszej ustawy było realizowane do wysokości środków finansowych określonych w ustawie budżetowej na dany rok. Od 2004 r. przedmiotowa regulacja została włączona do Sektorowego Programu Operacyjnego Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw, na lata 2004-2006 (SPO-WKP), jako poddziałanie 2.2.1 SPO-WKP. Tym samym kwota wsparcia finansowego dla przedsiębiorców została zasilona środkami finansowymi z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Jednocześnie oznaczało to zobowiązanie do realizacji wskaźników określonych w SPO-WKP dla tego poddziałania, w szczególności w zakresie osiągnięcia 75% wartości wsparcia dla sektora MSP, jak również wskaźnika dotyczącego stosownej liczby zawartych umów.

Konstrukcja instrumentu wsparcia określona przepisami ustawy nie pozwala na osiągnięcie tego wskaźnika, albowiem o wsparcie finansowe inwestycji mogą ubiegać się zarówno przedsiębiorcy z sektora dużych przedsiębiorstw, jak i MSP, bez preferencji gwarantujących osiągnięcie wskaźników wymaganych przez Komisję Europejską.

Z uwagi na niskie zaawansowanie wykonania wymienionych wskaźników Komisja Europejska wskazała na konieczność podjęcia działań celem wywiązania się z nałożonych na poddziałanie 2.2.1 SPO-WKP zobowiązań w zakresie sektora MSP. W związku z tym w 2006 r. realizacja ustawy o finansowym wspieraniu inwestycji, dla określonych w ustawie terminów naboru wniosków przed-

siębiorców (styczeń i czerwiec), odbywa się wyłącznie ze środków krajowych określonych w ustawie budżetowej na rok 2006, natomiast dalej poddziałanie to będzie realizowane wyłącznie dla MSP.

W związku z powyższym konieczne stało się uchylenie ustawy z dnia 20 marca 2002 r. o finansowym wspieraniu inwestycji – zgodnie z projektowanym art. 50 ust. 1, natomiast zgodnie z art. 31 ust. 3 ustawy o Narodowym Planie Rozwoju, Minister Gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb udzielania wsparcia finansowego małym i średnim przedsiębiorcom realizującym nowe inwestycje, w ramach poddziałania 2.2.1 SPO-WKP.

W latach 2002-2006 w ramach realizacji ustawy z dnia 20 marca 2002 r. o finansowym wspieraniu inwestycji zawarto 95 umów o dofinansowanie inwestycji, z tego 37 pod rządami samej ustawy, a 58 po włączeniu ustawy do SPO-WKP. Wsparcie jest przyznawane na refinansowanie nakładów inwestycyjnych lub na refinansowanie kosztów utworzenia nowych miejsc pracy wygenerowanych w wyniku wspartych inwestycji, przy czym nowe miejsca pracy, których koszty utworzenia podlegają refinansowaniu mogą być tworzone w okresie 3 lat od daty zakończenia inwestycji. Przeważająca część inwestycji to inwestycje wieloletnie, o okresie realizacji dłuższym niż rok. Do czasu zakończenia realizacji inwestycji będzie trwał proces rozliczania poniesionych przez przedsiębiorców nakładów inwestycyjnych. Proces ten musi odbywać się w oparciu o przepisy funkcjonujące w momencie składania wniosków o dofinansowanie.

Ustawa nakłada na przedsiębiorców obowiązek zachowania trwałości efektów realizowanych inwestycji przez okres 5 lat od daty ich zakończenia. W związku z pięcioletnim okresem monitorowania inwestycji i jednocześnie czasem obowiązywania umowy o dofinansowanie, przedsiębiorcy składają sprawozdania z realizacji inwestycji. Także w okresie trwania inwestycji i w ciągu 5 lat po jej zakończeniu przedsiębiorcy, zgodnie z postanowieniami umów,

podlegają kontroli. W trakcie procedury rozpatrywania wniosków o udzielenie wsparcia finansowego nowym inwestycjom, w okresie trwania umowy i w ciągu 5 lat po jej zakończeniu wszczynane mogą być postępowania sądowe w sprawach odrzucenia wniosków lub odmowy udzielenia wsparcia lub postępowania o zwrot dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem.

W związku z powyższym funkcjonowanie regulacji, w ramach których rozliczane są i monitorowane umowy, będzie niezbędne przynajmniej przez 10 kolejnych lat, tj. do 2016 r. (np. umowa zawarta w 2006 r., okres realizacji do 2008 r., tworzenie nowych miejsc pracy do 2011 r., monitorowanie, w tym sprawozdania, kontrola i ewentualne postępowanie sądowe do 2016 r.). Nie można wykluczyć, że w związku z wydłużaniem realizacji inwestycji w drodze aneksów omawiane regulacje będą musiały mieć zastosowanie przez dłuższy okres, tj. do czasu ostatecznego obowiązywania zawartych umów.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje regulacja

Ustawa będzie miała bezpośredni wpływ na wybrane aspekty funkcjonowania instytucji zaangażowanych w prowadzenie polityki rozwoju społeczno-gospodarczego, w tym także w procesy zarządzania i wdrażania programów współfinansowanych ze środków funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności oraz pośrednio na podmioty będące adresatami działań prowadzonych w ramach polityki rozwoju, w szczególności na beneficjentów realizujących projekty w ramach ww. programów.

2. Wpływ regulacji na dochody i wydatki budżetu i sektora finansów publicznych

Łączna suma publicznych środków krajowych potrzebna na zapewnienie współfinansowania programów operacyjnych realizowanych w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007-2013 wynosi 9 766,9 mln euro. Najwyższa kumulacja środków na współfinansowanie funduszy wspólnotowych będzie miała miejsce w 2012 r. i wyniesie około 1 670 mln euro, w 2013 r. budżet państwa musi zapewnić około 2 150 mln euro. Najniższa kwota środków na współfinansowanie NSRO 2007-2013 będzie potrzebna w dwóch pierwszych latach wdrażania NSRO. Wyniesie odpowiednio około 60 mln w 2007 r., około 250 mln euro w 2008 r. Ogólne zapotrzebowanie na zapewnienie współfinansowania w latach 2007-2008 będzie natomiast większe, co spowodowane jest kontynuacją programów operacyjnych w ramach Podstaw Wsparcia Wspólnoty 2004-2006.

3. Wpływ regulacji na rynek pracy

Ustawa będzie miała bezpośredni wpływ na rynek pracy przez zwiększenie zatrudnienia w instytucjach zaangażowanych w realizację polityki rozwoju. Pośrednio natomiast, przez zwiększenie intensywności działań ukierunkowanych na rozwój kraju, w tym – w oparciu o dotychczasowe doświadczenia – w zakresie absorpcji środków pochodzących z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności, a tym samym realizację większej liczby projektów inwestycyjnych – należy przypuszczać, że stworzone zostaną nowe miejsca pracy. Część tych miejsc pracy będzie miała charakter krótkookresowy (miejsca pracy związane z samą realizacją inwestycji), część natomiast długookresowy (miejsca pracy stworzone w wyniku wdrożenia inwestycji). Ponadto sprawna realizacja działań w ramach prowadzonej polityki rozwoju przyczyni się do podniesienia kwalifikacji zawodowych osób bezrobotnych oraz innych grup zagrożonych wykluczeniem społecznym i tym samym do zmniejszenia bezrobocia.

4. Wpływ regulacji na konkurencyjność i przedsiębiorczość gospodarki

Zapewnienie struktur umożliwiających prowadzenie w spójny i sprawny sposób politykę rozwoju, we wszystkich jej aspektach, ze szczególnym naciskiem na zwiększenie absorpcji środków pochodzących z funduszy strukturalnych i z Funduszu Spójności, będzie miało pośredni i korzystny wpływ przede wszystkim na konkurencyjność zewnętrzną gospodarki.

Do poprawy konkurencyjności zewnętrznej przyczyni się sprawniejsza koordynacja i realizacja projektów w kontekście tworzenia infrastruktury z zakresu transportu i ochrony środowiska, co przełoży się na stworzenie lepszych warunków dla inwestorów zagranicznych. Także zwiększenie innowacyjności polskiej gospodarki pozwoli na uzyskanie wyższego poziomu jej konkurencyjności przez zmniejszenie dystansu technologicznego wobec bardziej rozwiniętych gospodarek innych krajów Unii Europejskiej.

Projektowana ustawa przez intensyfikację działań związanych z rozwojem poszczególnych regionów kraju, w tym zwiększenie absorpcji środków pochodzących z funduszy strukturalnych i z Funduszu Spójności, przyczyni się do wyrównania warunków konkurencyjności wewnętrznej gospodarki między regionami, a także do ogólnego jej wzrostu.

5. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów

Realizacja Strategii Rozwoju Kraju (SRK) służyć będzie podniesieniu poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego kraju oraz zapewnieniu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej kraju i jego poszczególnych regionów z innymi krajami i regionami Unii Europejskiej. Określenie zadań poszczególnych podmiotów zaangażowanych w realizację SRK w połączeniu z uelastycznieniem w ramach wdrażania poszczególnych działań i jednoczesnym usunięciem dotychczasowych barier spowalniających powyższy proces niewątpliwie przyczyni się do osiągnięcia założonych celów i tym samym będzie miało pozytywny wpływ na rozwój regionów.

6. Konsultacje społeczne

Projekt ustawy został przesłany do konsultacji przedstawicielom samorządu terytorialnego na poziomie poszczególnych województw, Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, przedstawicielom ogólnopolskich organizacji samorządu terytorialnego (Unia Miasteczek Polskich, Związek Województw RP, Związek Miast Polskich, Związek Gmin Wiejskich RP, Unia Metropolii Polskich, Związek Powiatów Polskich), przedstawicielom ogólnopolskich związków zawodowych (Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”, Forum Związków Zawodowych, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych) oraz związków pracodawców (Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych, Konfederacja Pracodawców Polskich, Business Centre Club), a także do organizacji pożytku publicznego (Rada Działalności Pożytku Publicznego), jak również do przedsta-

wicieli ośrodków naukowych (Rada Główna Szkolnictwa Wyższego, Konferencja Rektorów Akademii Szkół Polskich). Uwagi i stanowiska wyrażone w trakcie planowanych konsultacji zostały wnikliwie przeanalizowane i w przypadku ich zasadności oraz zgodności z przyjętą koncepcją projektu zostały wykorzystane w dalszym procesie legislacyjnym dotyczącym projektowanej regulacji. Główny nacisk partnerzy społeczni, podobnie jak Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego, kładli na przepisy, tzw. samorządowe w projektowanej ustawie, dotyczące konwentów powiatowych oraz konferencji wojewódzkich. Przepisy te, w wyniku licznych uwag, zostały wykreślone. Wprowadzono jednakże przepis ustanawiający Konferencję, stanowiącą forum wymiany myśli, której przewodniczyć będzie wojewoda. Również ze względu na zarzuty partnerów społecznych o próbie ograniczenia samorządności i samodzielności samorządu terytorialnego wykreślono przepis, który nakazywał doprowadzanie strategii rozwoju województwa do zgodności ze strategią rozwoju kraju, w zakresie, w którym strategia rozwoju województwa będzie wykorzystywać środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej. Jakkolwiek Minister Rozwoju Regionalnego nie interpretował tego przepisu jako zamachu na wolność samorządu terytorialnego to uwzględnił uwagi partnerów społecznych i przepis ten został wykreślony. W obecnie przedstawianym projekcie zarządy województw nie muszą występować o opinię zgodności strategii rozwoju województwa ze strategią rozwoju kraju, ani, w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, doprowadzać do zgodności z SRK.

Każda wersja projektu była umieszczana na stronie internetowej oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rozwoju Regionalnego. W trybie przepisów o działalności lobbigowej nikt nie wyraził zainteresowania projektem ustawy.

Projekt uzyskał pozytywną opinię Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego i w celu poinformowania o wynikach konsultacji społecznych, w szczególności konsultacji z samorządami terytorialnymi, projekt równolegle z przekazaniem pod obrady Komitetu

Rady Ministrów został ponownie przesłany do Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Komisja ponownie wyraziła pozytywną opinię wobec przedstawionego jej projektu, krytykując jednocześnie regulacje z art. 14-24 dotyczące powołania konwentów powiatowych i konferencji wojewódzkich, co było przesłanką do wykreślenia z projektu zakwestionowanych przepisów.

7. Ocena zgodności regulacji z prawem Unii Europejskiej

Przedmiot regulacji jest częściowo objęty stosowanymi bezpośrednio przepisami UE i jest z nimi zgodny.

8. Wpływ regulacji na obowiązujące przepisy

Obecnie kwestię realizacji polityki regionalnej, w szczególności w kontekście funduszy strukturalnych, reguluje ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju. Uchwalenie w lipcu 2006 r. zmian do ustawy ograniczyło działanie ustawy o NPR do okresu programowania 2004-2006, a projektowana ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju nie będzie miała wpływu na programy operacyjne realizowane na podstawie ustawy o NPR. Jednocześnie, w ramach obecnie projektowanej regulacji, dokonuje się zmian w ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa, które mają na celu zapewnienie spójności w zakresie zadań przypisanych samorządowi województw w odniesieniu do polityki rozwoju, a także dokumentów przygotowywanych i realizowanych w trakcie tego procesu. Istotną zmianą, w odniesieniu do ustawy o NPR, jest to, że obecnie w projektowanej ustawie znalazł się przepis wprost stanowiący o tym, że w postępowaniu w zakresie ubiegania się oraz udzielania dofinansowania ze środków pochodzących z budżetu państwa lub ze środków zagranicznych nie stosuje się przepisów K.p.a. – zwłaszcza w kontekście wydatkowania środków unijnych ważne jest, aby w procesie tym nie występowały dodatkowe opóźnienia mogące skutkować zahamowaniem absorpcji ww. środków i w konsekwencji negatywnym wpływem na rozwój poszczególnych

dziedzin lub regionów. Do tej pory również nie były stosowane przepisy K.p.a. w ww. zakresie. Projektowane rozwiązanie w tym zakresie pozwoli na uzyskanie większej jasności w zakresie przysługujących praw i możliwości.

URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
PODSEKRETARZ STANU

Tadeusz Kozek

Min.TK-3914 /06/pk /1798

Warszawa, dnia 03/08 2006 r.

Pani
Jolanta Rusiniak
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494) przez Pana Tadeusza Kozeka, Podsekretarza Stanu w Urzędzie Komitetu Integracji Europejskiej, działającego z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.

Szanowna Pani Minister,

W związku z przedłożonym projektem ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (pismo z dnia 27.07.2006 r. nr RM-10-111-06) pragnę wyrazić opinię, iż **projekt ten jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.**

Z poważaniem,

z up. Przewodniczącego
Komitetu Integracji Europejskiej

GABINET
SEKRETARZA RADY MINISTRÓW

Do wiadomości:
Pani Grażyna Gęsicka
Minister Rozwoju Regionalnego

.....dn. 2006-08-07

**Rozporządzenie
Ministra Rozwoju Regionalnego¹⁾
z dnia**

w sprawie szczegółowych zasad powoływania i odwoływania ekspertów dla oceny projektów realizowanych w ramach programów operacyjnych

Na podstawie art. 29 ust. 3 ustawy z dnia ..... 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr ....., poz. ....) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) warunki jakie musi spełniać ekspert;
- 2) tryb powoływania i odwoływania ekspertów;
- 3) przesłanki skreślenia z listy ekspertów;
- 4) warunki wynagradzania ekspertów za wydane opinie.

§ 2. Ekspertem może zostać osoba, która:

- 1) korzysta w pełni z praw publicznych;
- 2) ma pełną zdolność do czynności prawnych;
- 3) nie była karana za przestępstwo popełnione umyślnie;
- 4) posiada wyższe wykształcenie związane z obszarem problemowym, którego dotyczyć będą poszczególne programy operacyjne oraz udokumentowaną praktyczną znajomość tych zagadnień;
- 5) daje rękojmię należytego wykonywania obowiązków eksperta.

§ 3. 1. Ekspertów powołuje, na wniosek zainteresowanego, minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, zwany dalej „ministrem”, na podstawie pozytywnej oceny dotyczącej spełnienia warunków, o których mowa w § 2.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) oświadczenie zainteresowanego, że spełnia warunki, o których mowa w § 2 pkt 1-3;
- 2) potwierdzone za zgodność z oryginałem kopie dokumentów potwierdzających posiadanie przez zainteresowanego wyższego wykształcenia oraz umiejętności praktycznych, o których mowa w § 2 pkt 4;
- 3) pisemną zgodę na przetwarzanie danych osobowych.

3. Oceny, o której mowa w ust. 1, dokonuje zespół oceniający, w którego skład wchodzi wskazani przez ministra pracownicy Ministerstwa Rozwoju Regionalnego, po zasięgnięciu opinii instytucji zarządzającej określonym programem operacyjnym. Ocena jest dokonywana na podstawie załączonych do wniosku dokumentów potwierdzających spełnienie warunków, o których mowa w § 2.

§ 4. 1. Minister odwołuje eksperta, w przypadku gdy:

- 1) przestał on spełniać jeden z warunków, o których mowa w § 2;
- 2) złożył wniosek o wykreślenie z listy ekspertów;

3) zaistniały inne okoliczności uniemożliwiające pełnienie funkcji eksperta.

2. W zawiadomieniu o odwołaniu eksperta minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego wskazuje przyczynę stanowiącą podstawę odwołania oraz termin skreślenia z listy ekspertów.

§ 5. 1. Wpis na listę ekspertów następuje z urzędu na podstawie aktu powołania.

2. Wpis na listę ekspertów zawiera:

- 1) imię i nazwisko;
- 2) miejsce zamieszkania;
- 3) adres do korespondencji;
- 4) dziedzinę i specjalność eksperta;
- 5) informację o uzyskanych stopniach naukowych, tytule naukowym albo innych stopniach lub tytułach uzyskanych w określonej dziedzinie;
- 6) datę wpisu na listę ekspertów.

3. Skreślenie z listy ekspertów następuje z urzędu, w przypadku:

- 1) odwołania eksperta;
- 2) upływu okresu, na który został powołany ekspert.

§ 6. 1. Przy korzystaniu z usług świadczonych przez ekspertów stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98 , poz. 1071, z późn. zm.²⁾) dotyczące wyłączenia pracownika oraz organu.

2. Ekspert, każdorazowo przed przystąpieniem do wykonania ekspertyzy, składa instytucji korzystającej z opinii eksperta, o której mowa w art. 29 ust. 2 ustawy, oświadczenie, że nie zachodzi żadna z okoliczności powodujących wyłączenie go od udziału w ekspertyzie.

§ 7. 1. Ekspertowi przysługuje:

- 1) wynagrodzenie za każdą wydaną opinię w wysokości nie przekraczającej minimalnego wynagrodzenia za pracę, określonego na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu;
- 2) zwrot kosztów podróży na zasadach określonych w przepisach w sprawie wysokości oraz zasad ustalania należności przysługujących pracownikowi, zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce strefy budżetowej, z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.

2. Wynagrodzenie określone w ust. 1 ustala i wypłaca instytucja korzystająca z opinii eksperta, o której mowa w art. 29 ust. 2 ustawy, mając na uwadze wkład pracy i specjalistyczny charakter sporządzonej opinii.

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

¹⁾ Minister Rozwoju Regionalnego kieruje działem administracji rządowej – rozwój regionalny, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rozwoju Regionalnego (Dz.U. Nr 131, poz. 916).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 49, poz. 509, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 169, poz. 1387, z 2003 r. Nr 130, poz. 1188 i Nr 170, poz. 1660, z 2004 r. Nr 162, poz. 1692 oraz z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 78, poz. 682 i Nr 181, poz. 1524.

Uzasadnienie

Projektowane rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 29 ust. 3 ustawy z dnia ..... 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. Nr , poz.).

W myśl przepisów projektowanej ustawy instytucja eksperta ma na celu zapewnienie rzetelnej i bezstronnej oceny projektów. Aby przesłanki te mogły zostać spełnione w projekcie rozporządzenia zostały określone zarówno warunki, jakie musi spełniać ekspert (projektowany art. 2), jak również okoliczności wyłączenia eksperta (projektowany art. 6) – co nastąpiło poprzez odesłanie do przepisów dotyczących wyłączenia pracownika oraz organu zawartych w ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.).

Eksperci będą powoływani przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, na wniosek zainteresowanego. Powołanie będzie następowało na podstawie pozytywnej oceny dotyczącej spełnienia warunków, o których mowa w § 2 projektu, tj. korzystania z pełni praw publicznych, posiadania pełnej zdolności do czynności prawnych, braku karalności za przestępstwo popełnione umyślnie, posiadania wyższego wykształcenia w kierunku dającym rękojmię należytego wykonywania obowiązków eksperta w danej dziedzinie, oraz udokumentowanej znajomości tematów, których dotyczyły będą poszczególne programy operacyjne. Ocena ta będzie dokonywana przez zespół oceniający, po zasięgnięciu opinii instytucji zarządzającej, wyłącznie na podstawie dokumentów potwierdzających spełnienie powyższych warunków przez potencjalnego eksperta, dołączonych do wniosku.

Dostęp do informacji o ekspertach ma zapewnić lista ekspertów prowadzona przez Ministra Rozwoju Regionalnego. Na tejsze liście znajdą się niezbędne dane dotyczące eksperta, umożliwiające podjęcie decyzji co do możliwości skorzystania z jego usług.

W projektowanym rozporządzeniu zostały również zawarte regulacje dotyczące wynagradzania ekspertów. Wynagrodzenie to będzie ustalane i wypłacane odpowiednio przez instytucję zarządzającą, instytucję pośredniczącą, albo instytucję wdrażającą. Podstawę do ustalenia wysokości wynagrodzenia ma stanowić wkład pracy eksperta oraz specjalistyczny charakter sporządzonej przez niego opinii, przy czym kwotowo wysokość tegoż wynagrodzenia nie może przekroczyć minimalnego wynagrodzenia za pracę, określonego przez Radę Ministrów.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROZWOJU REGIONALNEGO¹⁾
z dnia**

**w sprawie zakresu, trybu przekazywania oraz udostępniania informacji dotyczących
podmiotów wyłączonych z możliwości otrzymania dofinansowania
w ramach programów operacyjnych**

Na podstawie art. 34 ust. 3 ustawy z dnia ..... 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. Nr , poz.) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Rozporządzenie określa:

- 1) zakres informacji o okolicznościach stanowiących przyczynę wyłączenia z możliwości otrzymania dofinansowania ;
- 2) tryb przekazywania ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego informacji, o których mowa w pkt 1;
- 3) tryb udostępniania wykazu podmiotów wyłączonych z możliwości otrzymania dofinansowania.

§ 2.

Ilekoć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) ustawie – rozumie się przez to ustawę z dnia ..... 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. Nr....., poz. ....);
- 2) ministrze – rozumie się przez to ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego;
- 3) instytucji – rozumie się przez to Instytucję Zarządzającą, Instytucję Pośredniczącą lub Instytucję Wdrażającą;
- 4) nieprawidłowości – rozumie się przez to wystąpienie okoliczności, o których mowa w art. 31 ust. 1 ustawy;
- 5) podmiocie – rozumie się przez to podmiot, o którym mowa w art. 32 ust. 2 ustawy;
- 6) wykazie – rozumie się przez to wykaz podmiotów wyłączonych z możliwości otrzymania dofinansowania;
- 7) administratorze – rozumie się przez to osobę wyznaczoną przez ministra, odpowiedzialną za prowadzenie wykazu.

§ 3.

Instytucja przekazuje ministrowi następujące informacje dotyczące okoliczności stanowiących przyczynę wyłączenia z możliwości dofinansowania:

- 1) dane o podmiocie, który dopuścił się nieprawidłowości:
  - a) w przypadku podmiotu będącego osobą prawną lub przedsiębiorcą:
    - nazwę,
    - siedzibę,
    - NIP,
  - b) w przypadku podmiotu będącego osobą fizyczną nie wykonującą działalności gospodarczej:
    - imię i nazwisko,
    - adres miejsca zamieszkania,
    - PESEL;

- 2) dane o nieprawidłowości:
  - a) wskazanie organu lub jednostki odpowiedzialnej za nadzór nad środkami publicznymi, których dotyczyła nieprawidłowość,
  - b) określenie programu lub działania, w ramach którego wystąpiła nieprawidłowość,
  - c) opis nieprawidłowości,
  - d) data zaistnienia nieprawidłowości,
  - e) data ujawnienia informacji o nieprawidłowości;
- 3) dane o osobie, która sporządziła informacje określone w pkt 1 i 2:
  - a) imię i nazwisko,
  - b) stanowisko służbowe,
  - c) numer telefonu,
  - d) adres poczty elektronicznej.

§ 4.

1. Instytucja przekazuje ministrowi informacje określone w § 3 nie później niż w terminie 14 dni od stwierdzenia zaistnienia nieprawidłowości.
2. Przekazanie informacji może nastąpić w drodze:
  - 1) przesłania wiadomości elektronicznej na adres poczty elektronicznej administratora, wskazany przez ministra lub
  - 2) pisemnej, z zachowaniem wymogów określonych w odrębnych przepisach.

§ 5.

1. Administrator prowadzi wykaz w formie elektronicznej bazy danych, zabezpieczonej hasłem dostępu.
2. Instytucja wskazuje administratorowi osobę lub osoby upoważnione do wglądu do wykazu.
3. Administrator przydziela każdej z osób upoważnionych do wglądu do wykazu indywidualne hasło dostępu.
4. Administrator udostępnia wykaz osobom upoważnionym poprzez Internet.

§ 6.

1. Instytucje działające w dniu wejścia w życie rozporządzenia przekazują ministrowi uzyskane przed tym dniem informacje o nieprawidłowościach w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie rozporządzenia.
2. Instytucja ustanowiona po dniu wejścia w życie rozporządzenia przekazuje ministrowi uzyskane przed dniem wejścia w życie rozporządzenia informacje o nieprawidłowościach w terminie 3 miesięcy od dnia jej ustanowienia.
3. Obowiązek określony w ust. 1 i 2 nie dotyczy nieprawidłowości zaistniałych wcześniej, niż na 3 lata przed dniem przekazania informacji ministrowi lub ujawnionych wcześniej, niż na 3 lata przed dniem przekazania informacji ministrowi.

§ 7.

Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

---

¹⁾ Minister Rozwoju Regionalnego kieruje działem administracji rządowej – rozwój regionalny, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rozwoju Regionalnego (Dz. U. Nr 131, poz. 916).

Uzasadnienie

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie delegacji zawartej w art. 32 ust. 2 ustawy z dnia ..... 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. Nr...., poz.....). W myśl przepisów ustawy, podmioty, które dopuściły się określonych nieprawidłowości w gospodarowaniu środkami publicznymi są wyłączone z możliwości otrzymania dofinansowania w ramach programów operacyjnych. Wykaz tych podmiotów prowadzi minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego w oparciu o informacje uzyskane z instytucji uczestniczących we wdrażaniu programów operacyjnych, tj. instytucji zarządzających, pośredniczących i wdrażających.

W § 3 projektu określono zakres informacji o nieprawidłowościach przekazywanych ministrowi w celu uzupełnienia wykazu. Zakres ten jest stosunkowo wąski, gdyż celem istnienia wykazu nie jest korygowanie nieprawidłowości już zaistniałych, a jedynie niedopuszczenie do przyznania kolejnych środków publicznych podmiotom, które niewłaściwie gospodarowały takimi środkami poprzednio. Dlatego przewiduje się przekazywanie ministrowi jedynie informacji:

- pozwalających na jednoznaczne zidentyfikowanie danego podmiotu (w tym unikalny numer NIP lub PESEL)
- pozwalających, w razie wątpliwości, na zweryfikowanie u źródła, czy nieprawidłowość rzeczywiście zaistniała (opis nieprawidłowości, dane organu lub jednostki odpowiedzialnej za nadzór nad środkami, których dotyczyła nieprawidłowość)
- pozwalających na stwierdzenie, czy nie nastąpiło „przedawnienie” sankcji polegającej na wyłączeniu z możliwości otrzymania finansowania (dane o dacie powstania i ujawnienia nieprawidłowości)
- pozwalających na zidentyfikowanie osoby przekazującej informację.

Ze względu na potrzebę ochrony przekazywanych informacji przed niepowołanym dostępem przyjęto w § 4, że informacja może być przekazywana w drodze zaszyfrowanego listu elektronicznego lub w drodze pisemnej z zachowaniem wymogów określonych w przepisach o ochronie informacji niejawnych dla informacji zastrzeżonych.

Dla zapewnienia instytucjom zarządzającym, pośredniczącym i wdrażającym szybkiego i niskokosztowego dostępu do wykazu podmiotów wyłączonych z możliwości otrzymania dofinansowania w § 5 określono, że wykaz ten będzie prowadzony w formie elektronicznej i udostępniany przez Internet. W celu ochrony wykazu przed niepowołanym dostępem przyjęto, że dostęp do niego będą miały jedynie imiennie określone osoby, wskazane przez poszczególne instytucje, dysponujące indywidualnymi hasłami dostępu.

§ 6 projektu precyzuje zakres obowiązku przekazywania informacji pozyskanych przez poszczególne instytucje przed wejściem w życie rozporządzenia, a także przez jednostki, których rozporządzenie nie dotyczyło w dniu jego wejścia w życie, gdyż stały się instytucjami zarządzającymi, pośredniczącymi lub wdrażającymi po tej dacie (okres 3 lat - art.93 ust. 7 ustawy o finansach publicznych).